Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 267 (13.223). 14 НОЯБРЬ 1965 йил ЯКШАНБА *Баҳоси 2 тийин.*

ЛЕНИН ОРДЕНИ — ДОҒИСТОН БАЙРОҒИДА

МАХАЧҚАЛА, 13 ноябрь. (ТАСС мухбири). Бугун Совет Доғистонининг 45 йиллиги кунида бу ерда республика меҳнаткашлари вакилларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси А. П. Кириленко партия Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига биноан халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун мукофотланган Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикасига Ленин ордени топширди. Ўртоқ Кириленко йиғилишда нутқ сўзлади.

СЎНГГИ соатда

Вобкент райони пахтакорлари давлатга 45 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» сотиб, йиллик планни бажардилар. Ҳосилнинг 90 проценти биринчи сортларга топширилди.

Район хўжаликлари пилла, тухум, гўшт, сут, қоракўл тери, ғалла, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари сотиш планларини ҳам шараф билан бажардилар.

●

Бухоро областидаги Карл Маркс номли қоракўлчилик совхози туячилик фермаси ташкил этди. Фермага икки юзта туя келтирилди.

Чорвадорлар туячилик фермаси ташкил этиш билан гўшт, шунингдек гилам ва рўмол тўқиш учун аъло сифатли хом ашё — туя жуни етиштиришни кўпайтиришни мўлжалламоқдалар. Туя сутидан даволаш мақсадларида фойдаланилади.

●

«БОЛЬШЕВИК» МЕХАНИКА ЗАВОДИДАГИ ЭНГ КЕКСА ИШЧИ МУХБИРЛАРНИНГ ТАШАББУСИ БИЛАН ҚЎҚОН КОРХОНАЛАРИ ВА ҚУРИЛИШЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РЕЗЕРВЛАРИНИ АНИҚЛАШ ЮЗАСИДАН ОММАВИЙ РЕЙД БОШЛАНДИ. РЕЙДДА 200 ДАН ОРТИҚ ИНЖЕНЕР, ТЕХНИК, ЭКОНОМИСТ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ НОВАТОРИ ҚАТНАШМОҚДА.

●

Париждаги «Мютюалитэ» залида француз хотин-қизлари иттифоқининг IX съезди очилди.

Съездни француз хотин-қизлари иттифоқининг раиси машҳур жамоат арбоби Эжени Коттон очди. Иттифоқ раҳбарлик комитетининг аъзоси Жаклина Жели ҳисобот докладини қилди.

СЪЕЗД ОЛДИ МУСОБАҚАСИ

Жонажон партиямиз ҳамиша халқ ғамида, мамлакат экономикасини барқ урдириб ривожлантириш ҳаракатида. Партиямиз Марказий Комитетининг ҳар бир анжумани аҳоли фаровонлигини янада кўтаришнинг ленинча режаларини камоли ишонч ва матонат билан ишлаб чиқмоқда, ғоят тадбиркорлик билан амалга ошираётир. Партия халқнинг дилидагини айтиб, уни чексиз қаҳрамонликларга ундамоқда, янги-янги зафарларга сафарбар этмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми мамлакат экономикасини янада кенг кўламда юксалтириш программасини ишлаб чиқди. Партиямизнинг навбатдаги XXIII съездини чақириш ҳақида қарор қабул қилди. Ҳар бир корхонада планлаштиришни илмий асосларда ташкил этиш, хўжаликка раҳбарлик қилишнинг жуда мақбул усуллари белгилаб берилди. Корхона ҳамда ташкилотлар хўжалик мустақиллигини кенгайтириш, уларнинг ташаббускорлигини ошириш учун бекиёс имкониятлар яратиб берувчи мукаммал система ишлаб чиқилди. Буларнинг ҳаммаси совет кишиларининг меҳнат кўтаринкилигини кучайтириб юборди. Саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари коллективлари ўртасида хўжаликнинг рентабеллигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш, машина-ускуналар қувватидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш учун ташаббускорлик ҳаракати авж олди.

Халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида келгуси йил баҳорида чақириладиган КПСС XXIII съездини ҳар жабҳада муносиб меҳнат муваффақиятлари билан нишонлаш учун кураш мусобақаси бошланиб кетди. Саноат корхоналарида, конларда, қурилиш майдонларида, транспорт тармоқларида съезд шарафига оширилган мажбуриятлар олинмоқда. Янги-янги резервлар аниқланиб ишга туширилмоқда. Мавжуд имкониятлардан тўғри фойдаланиш тадбирлари ишлаб чиқилаётир. Барча совет кишилари қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам съезд олди мусобақасига қўшилдилар.

Тошкент шаҳар меҳнаткашлари партия анжуманини катта зафарлар билан кутиб олиш ниятида ажойиб ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлиб майдонга чиқдилар. Пойтахт саноатчилари, бинокорлари, транспортчилари съезд шарафига меҳнат вахтаси эълон қилдилар, оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳамда буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини тайёрлаш бўйича 1965 йил планини 25 декабргача, 1966 йил биринчи квартали топшириғини эса 25 мартгача адо этиш учун кураш мусобақасини бошлаб юбордилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент меҳнаткашларининг бу ташаббусини маъқуллади.

Янгиликнинг қаноти бор. У юзага келиши билан узоқ-узоқларга парвоз қилади. Пойтахт меҳнаткашларининг янги ташаббуси ҳам республика бўйлаб кенг қанот ёзмоқда. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан етти йиллик маррасини эгаллаган Андижон, Бухоро область корхоналаридан, шунингдек Самарқанддаги Ингичка кончилари, Фарғона нефтчилари, Олмалиқ ва Бекобод металлурглари, ирригация иншоотларини тиклаётган лафзи ҳалол қурувчилардан, Ўрта Осиё магистралининг темир йўлчиларидан ажойиб меҳнат муваффақиятларини қўлга киритаётганликлари ҳақида қувончли телеграммалар, хабарлар узлуксиз келиб турибди.

Съезд олди мусобақасида меҳнаткашларнинг асосий эътиборини экономикани юксалтиришга имкон берадиган янги резервларни ишга тушириш, илғор техника ва прогрессив технологияни кенг жорий этиш, рационализатор ва ихтирочилар ҳаракатини авж олдириш, иш вақтидан унумли фойдаланишга сафарбар этиш зарур. Бу соҳада жуда катта резервлар мавжуд.

Социалистик мусобақа меҳнаткашларни янги марраларни эгаллашга сафарбар этишнинг синалган воситасидир. Ҳамма гап мусобақани оқилона ташкил эта билишда қолган. Бу қудратли воситадан муваффақиятли фойдаланилаётган корхона ва ташкилотларда муттасил юксак кўрсаткичларга эришилмоқда. Лекин кўпгина жойларда мусобақани ташкил қилишга юзаки қаралмоқда. Бир қатор завод-фабрикалар, қурилишларда мусобақа қоғозларда расмийлаштирилгану, амалда бундай ҳаракатнинг ўзи йўқ. Айниқса, республикамиз енгил саноатига қарашли корхоналарда мусобақа ёмон йўлга қўйилган. Бухоро ва Янгийўл ёғ-мой комбинатлари, Наманган консерва заводи сингари корхоналарда мусобақа номигагина бор.

Ҳатто шундай жойлар ҳам борки, цехлар, участкалар, сменалар, бригадалар ўз ҳолича ишламоқда. Улар ўртасида ўзаро мусобақалар уюштирилмаган. Аксинча, мусобақа ташкил қилинган коллективларда ойлик, квартал якунлари муҳокама қилинмайди. Мусобақа шартларини бажаргани ёки ошириб адо этгани учун ишчилар рағбатлантирилмайди. Баракали ва ҳалол меҳнати учун кишиларни рағбатлантириш, мукофотлаш меҳнат унумдорлигини муттасил ошириб боришнинг омилларидан биридир.

Мусобақа ўзаро ёрдам, қийин вазифаларни ҳал қилишда ҳамкорлик, камчиликларни аниқлаб олишда бир мактаб эканлигини ҳам унутмаслик зарур. Шу сабабли, у ёки бу корхона ва ташкилот даврасидагина эмас, балки заводлар, фабрикалар, қурилиш бошқармалари, автобазалар ўртасида ҳам мусобақани кучайтириш керак. Бу, бир коллективнинг иккинчи коллективдаги илғор тажрибаларни ўрганиб олишига имкон беради, камчиликларини тузатиш ҳақида холис маслаҳатлар бериб — умумий юксалишга эришишимизга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади. Мусобақа шартларида белгиланган мажбуриятлар реал, имкониятларга яраша бўлиши зарур. Афсуски, баъзан дабдабабозликка берилиб, мажбуриятлар олиш «ким ўзди»га айланиб кетади. Бу, мутлақо ярамас бир ҳолдир. Шу хилдаги мажбуриятлар пировардида кишиларда ўз кучига ишонмаслик кайфиятини вужудга келтириши мумкин. Хуллас, мусобақани уюштиришга расмий бир тадбир эмас, халқни улкан вазифаларни дадиллик билан амалга оширишда ижодий ташаббускорлик кўрсатиб ишлашга руҳлантирадиган ҳужумкор ҳаракат деб қараш керак.

Баҳодир еттийиллигимиз якунланишига оз вақт қолди. Бригадалар кетидан цехлар, цехлар кетидан корхоналар, шаҳарлар ва бутун бошлиқ областлар етти йиллик маррасини эгаллаганликлари ҳақида ғалаба рапортларини топширмоқдалар. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари етти йилликни ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаш, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун тобора кенг қулоч отаётган кураш мусобақасини пухта ташкил этишда иш боши бўлсинлар. КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақа кенг қанот ёзаверсин, миллионларни жалб этаверсин.

Сурхондарё шоликорларининг рапорти

Сурхондарё областининг шоликорлари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар она-Ватанга шоли тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапортини бердилар. Тайёрлов пунктларига 4538 тонна дон тўкилди. Сурхон водийсининг азамат шоликорлари давлатга сотилаётган шоли миқдорини беш ярим минг тоннага етказишга ваъда бердилар. Шоли топшириш қизғин давом этмоқда.

САНОАТИМИЗ МАРДУ МАЙДОНЛАРИ

АРҒАМЧИГА ҚИЛ ҚУВВАТ

Ҳа, арғамчига қил қувват! Агар ўша тўқима толалар бўлмаса арқон тўқиб бўлмайди. Ўз касбининг устаси Сайфиддин Ёқубов билан суҳбатлашсангиз, подшипникларсиз машина ясаб бўлмаслигини таъкидлайди. Касбига ихлос қўйган, меҳр-муҳаббат билан меҳнат қилган кишигина ўз коллективида обрў-эътиборга сазовор бўлади. Ёш коммунист Сайфиддин ҳам шундай кишилардан.

Ота-бобоси машинадан ҳайиққан, унинг яқинига йўлашга ҳам юраги дов бермаган Сайфиддин автомобиль, трактор ва бошқа шу каби хилма-хил машиналар учун жуда зарур бўлган подшипниклар тайёрлашнинг устаси бўлиб етишди. 1962 йил март ойида Тошкентдаги подшипник заводи дарвозасига илк бор қадам қўйган йигит Эркин Мираъзамовга шогирд тушди. Эркин ака токарликда ишлаб суяги қотган, кўплаб шогирдлар етиштирган устоз. Лекин ўзининг ҳамма шогирдлари ичида Сайфиддинга ихлоси бошқача. Чунки кенжа шогирди жуда уқувли, айтилганни кўнгилдагидан ҳам зиёда бажарадиган эпчил чиқиб қолди. Ўн кун деганда мустақил ишлай бошлади. Ўшандан буён уч йилгина вақт ўтди. Шу муддат ичида Сайфиддин анча довонларни босиб ўтди. Ҳозир ярим автоматлашган токарлик цехида бригада бошлиғи бўлиб ишламоқда.

— Бригадангиз корхонада илғор экан, шу ҳақда сўзлаб беролмайсизми?

— Илғорликка илғордирмиз-у, мўлжаллаб қўйган ҳамма ишларимизни қилиб улгирганимиз йўқ,— дея ҳикоя қилади С. Ёқубов. — Орзуга айб йўқ, дейдилар. Биз ҳам катта мажбуриятлар олганмиз. Жонажон партиямизнинг келгуси йил баҳорида чақириладиган XXIII съездини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан нишонлашга аҳд қилганмиз. Олган мажбуриятларимиз ортиғи билан бажарилмоқда. Ишимизни янада жадаллаштириш режаларини ҳам тузмоқдамиз.

Йўлини топиб сўрамасангиз С. Ёқубовдан ўзи ва бригадаси эришаётган ютуқлар ҳақида тузуккина маълумот олиш амри-маҳол. У шундай камтар, кам гап. Бригада бир сменада 1500 дона подшипник учун металл доира қирқиб бериши керак. Машиналарнинг қувватидан унумли фойдаланаётган, бир дақиқа вақтни ҳам зое кетказмайдиган аҳил коллектив ҳар сменада 1800-2000 тадан деталь тайёрлаб, корхона коллективи мусобақасининг олдинги сафида бормоқда.

— Бригадамиз аъзолари асосан ёшлардан ташкил топган. Уларнинг меҳнатига назар солиб баҳри-дилим очилиб кетади, — дейди бригадир. — Улар билан тоғни талқон қилса бўлади. Володя Гришчук жуда яхши станокчиларимиздан. Ҳар сменада планга қўшимча 10-15 процент маҳсулот тайёрламаса кўнгли жойига тушмайди. Политехника институтининг механика-математика факультети биринчи курсида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётган С. Авазов тайёрлаётган деталлар нуқул юқори сортларга қабул қилинмоқда. Абдусаттор Маҳмудов, Виктор Дмитриенко ҳам бригадамиз эришаётган муваффақиятларга муносиб ҳисса қўшаётир.

Бригадир Сайфиддин Ёқубов.

А. Тўраев фотоси.

Бригадирнинг ўзи машина-ускуналардан унумли фойдаланишда ташаббускор бўляпти. Илгари станокка ишланадиган деталларни ўрнатиш, мустаҳкамлаш қўл кучи билан бажариларди. Шу ишни механизмлар билан бажариш ҳақида Сайфиддин кўп изланди. Бир неча ойдирки, деталларни ўрнатиш ва мустаҳкамлаш ҳаво босими ёрдами билан амалга оширилмоқда. Натижада станокчиларнинг иши енгиллашди. Маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар кўпайди. Аввал ҳар уч-тўрт минутда подшипник учун узун қувурлардан бир дона доира қирқилган бўлса, ҳозир шунча вақт ичида иккитадан доира қирқишга улгурилмоқда.

Коллектив Улуғ Октябрнинг шонли 48 йиллиги арафасида коммунистик меҳнат бригадаси деган қутлуғ номга мушарраф бўлди. Коллектив аъзолари бу номни шараф билан оқламоқдалар. КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақанинг олдинги сафида бораётган азаматлар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, сифатли деталь тайёрлаш бўйича биринчиликни қўлдан бермай келмоқдалар. Улар 11 ойлик планни муддатидан илгари бажаришди. Йиллик планни узоғи билан 20 декабргача адо этишга аҳд қилишган. Йил охиригача планга қўшимча равишда камида бир неча дона подшипник детали ишлаб чиқариш учун мусобақа авж олиб кетди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
Тошкент подшипник заводи.

„ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИГА

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 13 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

[Планга нисбатан процент ҳисобида].

ХОРАЗМ — бир кунда 0,30, мавсум бошидан 116,25, ТОШКЕНТ — бир кунда 0,05, мавсум бошидан 111,88, ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР — бир кунда 0,39, мавсум бошидан 108,71, СУРХОНДАРЁ — бир кунда 0,26, мавсум бошидан 108,18, САМАРҚАНД — бир кунда 0,16, мавсум бошидан 107,95, ФАРҒОНА — бир кунда 0,37, мавсум бошидан 103,68, АНДИЖОН — бир кунда 0,27, мавсум бошидан 101,02, ҚАШҚАДАРЁ — бир кунда 0,04, мавсум бошидан 100,69, Бухоро — бир кунда 0,17, мавсум бошидан 98,70, Сирдарё — бир кунда 0,21, мавсум бошидан 97,86.

ЎЗБЕКИСТОН ССР бўйича: бир кунда 0,23, мавсум бошидан 104,61.

Республикада 12 ноябрь куни 8394 тонна пахта тайёрланди.

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРИМИЗГА

ЕРНИНГ ЁМОНИ ЙЎҚ

Асл деҳқон ер танламайди, ҳосилдорликнинг пастлигини тупроқ структураси ёмонлигидан кўрмайди, об-ҳаводан нолимайди, шароитнинг оғирлигига тўнкамайди. Мўл ҳосил замирида меҳнат ётади.

Хўжалигимизнинг пахтазорлари асосан захкаш ҳисобланади. Бундай далалар тўққизинчи, ўнинчи, ўн биринчи ва ўн иккинчи бригадаларда айниқса кўп. Лекин деҳқонларимиз бу ерларни «захкаш, меҳнати оғир» деб ташлаб қўйганлари йўқ. Захга, шўрга ва бошқа табиий қийинчиликларга қарши уддабуронлик билан курашиб, пахтадан йил сайин мўл ҳосил олиб келмоқдалар.

Бу йилги меҳнатимиз айниқса машаққатли бўлди. Булоқлардан қайнаб чиқаётган зах сувнинг ғўзага зарар етказмаслиги учун бир неча жойда қўшимча зовурлар қазишга, тўсиқлар қуришга ва бошқа катта-катта тадбирларни амалга оширишга тўғри келди. Лекин колхозчиларимизнинг астойдил меҳнати зое кетмади. Ҳар йилдагидан ҳам катта хирмон кўтардик. 725 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 31,5 центнер ўрнига 33 центнердан ошириб ҳосил йиғиб-териб олдик. Бизда ҳосилдорликни гектарига 35 центнерга етказиш имконияти бор. Бунга эришамиз ҳам.

Илғор бригадалар ҳозирданоқ бу маррадан ўзиб кетдилар. Донгдор механизатор Юсупбой Сулаймонов бошлиқ бригада аъзолари захкаш ерларда пахтадан мўл ҳосил етиштириш соҳасида кекса деҳқонлар тўплаган бой тажрибаларни ўрганиб, уни ишлаб чиқаришда жорий этиш, прогрессив усулларни кенг қўллаш йўли билан бу йил катта ғалабани қўлга киритдилар. 57 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Шаҳзода Мирзахўжаева бошлиқ бригада азаматлари ҳам тер тўкиб қилган меҳнатлари эвазига улкан хирмон кўтардилар. Улар 65 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 38 центнерга етказиб «оқ олтин» сотдилар.

Бир неча йилдан буён пахта тайёрлаш планини бажармай қолоқлар қаторида қолиб келаётган Олимжон Турғунов бошлиқ бригада пахтакорларининг бу йил юзлари ёруғ бўлди. Улар ҳозиргача пландан ташқари 15 процент миқдорида пахта топширдилар. Абдуғаффор Холматов, Қамбарали Деҳқонов, Хушназар Маҳмудов, Асадали Аҳмадалиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари гектаридан 36-37 центнердан пахта топширишга муваффақ бўлдилар.

Баъзи кишилар захкаш ерлардаги ҳосилни машиналарда териб бўлмайди, чунки агрегатлар пайкалларда ботиб қолади, дейишарди. Азамат механизаторларимиз бу гапни амалда чиппакка чиқардилар. Улар машиналарни моҳирлик билан бошқариб, терим суръатининг кун сайин жадаллашишига муносиб ҳисса қўшдилар. Тажрибали механик-ҳайдовчиларимиздан Бубилол Аҳмедова, Абдулҳай Қозоқов, Султонқул Қосимов, Абдуҳамид Қулиев ўртоқлар ўз агрегатлари бункеридан 100-120 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

Колхозчиларимизнинг омилкорлик билан иш кўриши ана шундай ғалабага олиб келди. Табиат инжиқликлари пахтакорларимиз иродаси олдида тиз чўкди. Қудратли техниканинг кучига таслим бўлди. Илғор агрономия фани табиатдан бор нарсани тортиб олишга пахтакорларга мададкор бўлмоқда.

Бизнинг тажрибамиз шуни кўрсатмоқдаки, захкаш ерларда пахтадан юқори ҳосил етиштиришнинг ўзига хос агротехника тадбирлари бор. Ана шу тадбирлар оқилона амалга оширилмаса ҳосилга путур етади, пахтанинг очилиши кечга сурилиб кетади. Масалан, экинни суғоришни нотўғри, шароитни ҳисобга олмаган ҳолда ўтказиш ана шундай аҳволга сабаб бўлади. Шунинг учун ер ости сувлари юза жойлашган далаларда, айниқса захлаб кетган ерларда ғўзани ўсиш даврида суғоришга жуда ҳушёрлик билан қараш, бу ишга энг уста сувчиларни танлаб қўйиш талаб этилади. Колхозимизда захкаш участкалардаги экинни сув эзиб қўймаслиги ва тупроқни баттар захлатиб юбормаслиги учун ғўзани эгат оралатиб суғордик. Сув оз норма билан қўйилди ва жилдиратиб оқизилди.

Биз аслида захкашларни қуритиш ишларига куздан бошлаб киришамиз. Қўшни колхозларда кузги шудгорлаш қизғин давом эттирилаётган пайтда биз ер ости сувларини қочираётган, булоқ сувларининг қайнаб чиқишига қарши курашаётган бўламиз. Асосий ишчи кучлари кузда зовурларни тозалаш, кенгайтириш, янги зовурлар қуриш ишларига сафарбар этилади. Булоқлардан отилиб чиқаётган ортиқча сувлар бошқа томонларга буриб юборилади.

Ҳозир ана шундай пайт келди. Захни қуритиш, кераксиз булоқ сувларини ташламаларга оқизиб юбориш ишлари бошлаб юборилди. Ер ости сувлари зарарсизлантирилгандан кейингина шудгорлашга киришамиз. Акс ҳолда тупроқ ўтириб қолиши, пастдаги зах ер юзасига кўтарилиши, бунинг натижасида тупроқнинг структураси бузилиши мумкин. Бунга йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўряпмиз.

Ғўзанинг ёшлик даврида вилт касаллиги билан зарарланиши пахтакорларимиз учун қўшимча ташвиш бўлди. Биринчи, иккинчи ва учинчи бригадаларнинг ғўзалари ана шу касалликка кўпроқ чалинди. Химизаторларимизнинг ҳушёрлиги туфайли бу офат ўз вақтида бартараф этилди. Бироқ бу — вилт касаллиги бундан буён асло пайдо бўлмайди, деган гап эмас. Унинг олди олинмаса касаллик келаси йилда яна қўзғолиши табиийдир. Пайкаллар касалликка чалинган ғўзапоялардан тозаланмасдан шудгор қилинса вилт яна тарқалади. Чунки касаллик ғўзапояга илашиб қолади. У ғўзапоя билан тупроқ тагига тушиб жонланади. Бу камчиликнинг такрорланмаслиги учун биз ҳамма майдонлардаги ғўзапояларни илдизи билан олдириб сўнгра шудгор қилдирамиз. Вилт касаллиги билан оғриган далаларни ғўзапоя ва бегона ўт қолдиқларидан, хасчўплардан яхшилаб тозалатамиз. Бу — касаллик тарқалишининг олдини олишда энг қулай тадбирдир.

Келгуси йил мўл ҳосилга пухта замин яратиш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишлар пахтанинг сўнгги граммларини йиғиштириб олишни заррача бўшаштирмаган ҳолда давом эттирилмоқда. Бир томондан далалар ҳосилдан тозаланса, иккинчи томондан ер ости сувларини зовурларга оқизиш, ўғит тайёрлаш, ғўзапояни юлиш тадбирлари амалга оширилади. Бу билан биз шудгорлашни барвақт тугаллаш имкониятига эга бўламиз. Асосий пахта майдонлари кузда ҳайдаб қўйилади.

Мирҳамид ҲАКИМОВ,
Андижон область, Наманган районидаги Ленин номли колхоз раиси.

АФҒОНИСТОНДАГИ ТАНТАНАЛАРГА

МОСКВА, 13 ноябрь. (ТАСС). Кушка—Ҳирот—Қандаҳор автомобиль йўлини расмий очиш тантаналарида қатнашмоқ учун КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров бошчилигидаги Совет-ҳукумат делегацияси бугун Москвадан Афғонистонга жўнаб кетди.

УЛУҒ ВАТАНИМИЗДА

● МАГНИТОГОРСК. Магнитогорск металлургия комбинати маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан етти йиллик программани бажарди. Шу йиллар ичида комбинат металл ишлаб чиқаришни 60 процент кўпайтирди ва бир ярим миллиард сўм миқдорида соф фойда берди.

Магнитка металлурглари йил охиригача етти йилликнинг контроль рақамларидан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни мўлжалламоқдалар.

● АМУРДАГИ КОМСОМОЛЬСК. 11 ноябрда тушдан кейин кучли портлаш Сольничний комбинати теварак атрофини ларзага келтирди. Саноқли дақиқа ичида мамлакатда энг арзон бўлган янги, Мяо Чан қалайи запасларига йўл очилди. Очилган руда жуда катта кон саралаш фабрикасининг қарийб йил охиригача ишлаши учун етарлидир.

● ТАМБОВ. Никифоров районидаги «КИМ» совхозида қорамолларни сўқимга боқиш учун мўлжалланган энг йирик база қуриш авж олдириб юборилди. Бу база гўшт комбинатига ҳар йили 40 минг бошгача ва бундан ҳам кўпроқ мол етказиб беради. Бу ерда молларни сўқимга боқиш ўзига хос конвейер усулида ташкил қилинади.

Ҳайвонларнинг озуқа балансида арзон лавлаги турупи асосий ўрин эгаллайди. Бу турупни яқинда ишга туширилган Никифоров қанд заводи етарли миқдорда етказиб беради. Бу завод бир суткада 50 минг центнер лавлагини қайта ишлаб бериш учун мўлжаллангандир.

● **ТБИЛИСИ. Грузиянинг субтропик районларидаги колхоз ва совхозларда тунг мевасини йиғиштириб олишга киришилди. Мўл ҳосил етиштирилди. Тунг уруғидан ниҳоят даражада сифатли бўлган техника мойи олинади. Бундай мой машинасозлик, тўқимачилик, резина саноатида кенг қўлланилади.**

● ЖДАНОВ. Коксохимиклар маданият саройининг саҳнасида «Евгений Онегин» операси қўйилди. Бу операни тайёрлашда заводнинг барча ҳаваскорлик коллективлари: вокал ва драма коллективи, хореография труппаси ва симфоник оркестр қатнашди.

● ОЛМАОТА. Қарағанда билан Иртиш ўртасидаги даштда қурила бошлаган юқори вольтли электр узатиш янги линияси Қозоғистондаги тўртта энг йирик энергосистемани бирлаштиради. Бу магистраль электрлаштирилган Қарағанда — Целиноград темир йўлида тортув кучи бўлган катта электроподстанцияси қурилган Осакаровка поселкасидан тортиб, Павлодаргача бўлган 400 километрдан зиёд масофага чўзилиб кетади. Бу линия конлар ўлкаси бўлган Олтой, Павлодар — Экибастуз индустриал райони, Целиноград ва Қарағанда областларидаги электростанциялар ўртасида алоқа боғланишини таъминлайди.

Ҳозирги вақтда Қозоғистондаги юқори вольтли электр узатиш асосий линияларининг умумий узунлиги экватор узунлигининг ярмига тенг бўлиб қолди. Бинокорлар КПССнинг XXIII съезди очиладиган кунгача линияни яна 2 минг километр узайтиришга қарор қилдилар.

● **КРИВОЙ РОГ. Ленин номидаги металлургия заводида янги «250» стани қурила бошланди.**

Стандаги саноат иншоотларининг бутун комплекси нисбатан кичик майдонни — қарийб 6 гектар ерни эгаллайди. Асосий технология ускуналари Германия Демократик Республикасининг заводларида тайёрланган.

(ТАСС).

Қорақалпоғистон АССРдаги Тахиатош гидроузели пойдеворини ўрганиш мақсадида қудуқлар қазилди. Ҳозир пармалаш установкалари тўғон тикланадиган жойга кўчирилмоқда. Гидроузел барпо қилинадиган майдон пойдеворини синаб кўришда монтажчилардан С. Дорош, М. Низомиддинов, Д. Артёмов ва К. Халецкий ўртоқлар алоҳида ўрнак кўрсатишди. Уларни юқоридаги суратда кўриб турибсиз.

Пастдаги суратда: Олмалиқдаги саралаш фабрикаси билан хом ашё қазиб олинадиган кон оралиғида барпо қилинган улкан транспортёрни муддатидан илгари фойдаланишга топширишда жонбозлик кўрсатган мутахассислар (чапдан ўнгга): транспортёрнинг бош конструктори Л. Мельников, «Шахтастройуправление» бошлиғи О. Самойлов, инженер Н. Бойков ўртоқлар.

М. Ильлусинов ва Г. Пун фотолари

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ҒАМХЎРЛИК

Ёш коммунистларни тарбиялаш, уларнинг ғоявий ва амалий жиҳатдан чиниқиши ҳақида ғамхўрлик қилиш ҳар бир партия ташкилотининг, коммунистлар кекса авлодининг жонажон ишидир. Ленин партияси сафига эндигина қадам қўйган ёшларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, уларни партия иши учун содиқ кишилар қилиб етиштиришдан ҳам шарафли иш борми, ахир. Дарҳақиқат, ёш коммунистларни кун сайин тарбияламасдан ва уларни ишлаб чиқаришга кенг жалб қилмасдан туриб, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириб бўлмайди. Улуғ Ленин 1920 йилдаёқ, ёш коммунистларни коммунизм қурилишига сидқидилдан ўргатиш керак, деб таълим берган эди.

КПСС сафига кирувчи ҳар бир ёш йигит-қиз кандидатлик стажини ўташ даврида партиямиз Программаси ва Устави билан танишиб чиқади, бошланғич партия ташкилоти эса унинг шахсий фазилатларини пухта ўрганади. Кандидатлик стажини ўтаганларни партия аъзолигига қабул қилишда партия ташкилотининг фаолияти қандай савияда эканлиги ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Агар партия ташкилоти коллективда ташкилотчилик, тарбиявий ишларни сусайтириб юборган бўлса, партия йиғилишлари вақт-вақти билан ўтказиб турилмаса, ёш коммунистларга талабчанлик кучайтирилмаса, ёшлар тарбияси ҳақида қанақа гап бўлиши мумкин?

Энг муҳими, ҳамма коммунистларда умумий иш учун масъулият ҳисси ғоят оширилган бўлиши керак. Бунда партия топшириқлари бериб туриш энг синалган ва таъсирчан усулдир. Топшириқ беришда ҳар бир коммунистнинг кучли ва бўш томонлари, қисқаси ҳамма фазилатлари ҳисобга олиниши мақсадга мувофиқдир. Шуниси ҳам борки, баъзи жойларда коммунистларга топшириқ бериладию, сўнгра унутиб юборилади. Бу эса масъулиятсизликка олиб келади. Шунинг учун ҳам бошланғич партия ташкилоти ҳар бир топшириқнинг ўз вақтида ва мукаммал ижро этилишини назорат қилиб бориши лозим. Бироқ, районимиздаги Чкалов номли, Карл Маркс номли, «Звезда Востока» колхозларининг партия ташкилотлари ёш коммунистларни тарбиялаш билан бўш шуғулланади. Мазкур партия ташкилотларининг секретарлари коммунистларга топшириқ беришса-да, унинг ижросини камдан-кам текширишади.

Район партия комитети ёш коммунистлар билан ишлаш масаласини ўз пленумлари ва бюро мажлисларида муҳокама қилиб туради. Шу йилнинг август ойида бўлиб ўтган пленумда КПСС сафига қабул қилиш ҳамда ёш коммунистларни тарбиялаш масаласи кенг муҳокама этилди. Бу масалага эътиборсизлик билан қараётган бошланғич партия ташкилотлари қаттиқ танқид қилинди. Юқорида эслатиб ўтган колхозларнинг партия ташкилотлари ҳам ўша пленумдан кейин ёш коммунистлар билан ишлаш борасида анча яхши ишларни қилдилар.

Коммунистик қурилиш фронти барча совет кишилари учун, айниқса коммунистлар учун чиниқиш мактаби, тарбия мактабидир. Шунинг учун ҳам Ленин, фақат ишчилар ва деҳқонлар билан биргаликда меҳнат қилиб чинакам коммунист бўлиш мумкин, деган эди. Колхозлараро қурилиш ташкилотида 22 ёш коммунист бор. Бу коллектив партия ташкилоти (секретари ўртоқ Аҳмедов) коммунистларни ҳал қилувчи участкаларга бириктирган. Чунончи, КПСС аъзолигига кандидат Саттор Сафаров участкага раҳбарлик қилади. Бу участкада 9 коммунист бўлиб, уларнинг ҳаммаси коммунистик меҳнат ҳаракатига қўшилишган. Ишлаб чиқариш топшириқларини 115-120 процент қилиб адо этишади, бундан ташқари, участкада қурилиш ишларининг таннархи тобора камайиб боряпти, меҳнат унумдорлиги ошяпти, иш сифати яхшиланяпти. Буларнинг ҳаммаси коммунистларнинг шахсан ўрнак кўрсатиб ишлаши, партия ташкилотининг ҳар бир ёш коммунистни тарбиялаш ҳақида ғамхўрлик қилаётгани туфайли юзага чиқмоқда.

Лекин айрим партия ташкилотлари ёш коммунистларни меҳнат жараёнида тарбиялашга унчалик эътибор бермайдилар. Коммунистлар ишлаб чиқариш масалалари билан астойдил шуғулланаётган, ёш коммунистларга нисбатан талабчанлик оширилган коллективлардагина партия ташкилотларининг етакчилик роли очиқ-ойдин кўриниб туради. Шуни ҳам қайд қилиш керакки, коммунистнинг шунчаки яхши ишлаганининг ўзи камлик қилади. У бошқаларни ҳам яхши ишлашга сафарбар қила олиши, ташкилотчилик кўрсата билиши, ҳамма прогрессив нарсаларни амалга ошириш учун дадил курашиши керак. Ёш коммунистлар тарбиясига совуққонлик билан қараш бошланғич партия ташкилотининг фаолиятига салбий таъсир кўрсатмасдан қолмайди. Айрим ёш коммунистлар ўзига нисбатан талабчанлик бўш эканлигидан фойдаланиб, меҳнат интизомини бузадилар, коммунистларга номуносиб хатти-ҳаракатлар қиладилар. Чунончи, «Южсурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси партия ташкилоти ҳисобида турувчи — КПСС аъзолигига кандидат Владимир Гончарев 1963 йилдан бери аъзолик бадалларини тўламай келган, партия йиғилишларида қатнашмаган. 105-автобаза ходими Ҳисомиддинов ва 9-прораблик партия ташкилотининг аъзоси Фирстов ўртоқлар ичкиликка берилганликлари учун бир неча марта партиявий жазо олишган. Бундай хатти-ҳаракатлар коммунист шаънига мутлақо ярашмайди. Агар партия ташкилотлари мазкур коммунистларга нисбатан аввалданоқ талабчанликни оширса, уларнинг ҳар бир салбий хатти-ҳаракатларига нисбатан муросасиз бўлсалар, бу коммунистлар бунчалик хунук аҳволга тушиб қолмаган бўлардилар.

КПСС XXII съезди кўрсатиб берганидек, ҳозирги энг муҳим вазифа — КПСС Программасини амалга ошириш учун тинмай курашиш, совет кишиларини коммунизм ғалабаси учун курашнинг буюк плани билан қуроллантиришдан иборатдир. КПСС Программасини, марксча-ленинча назарияни ўрганиш жараёнида, янги жамият учун кураш жараёнида ёш коммунист чиниқади, Ленин ишлари учун содиқ киши бўлиб етишади. Бу ўринда коммунистларнинг ғоявий тарбияси ҳақида гапириб ўтиш керак бўлади. Район партия комитети, хўжаликлардаги бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг ўқиши ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Партия ташкилотлари бу йилги янги ўқув йилига яхши тайёргарлик билан келдилар. Ҳамма ёш коммунистлар сиёсий ўқишнинг у ёки бу формасига жалб этилган. Район партия комитети, унинг идеология бўлими жойларда партия ўқувини ташкил қилиш, унинг савиясини ошириш билан астойдил шуғулланмоқдалар. Биз айниқса пропагандистлар тайёрлаш, уларнинг савиясини ва маҳоратини ошириш билан кун сайин шуғулланмоқдамиз. Чунки ҳар бир машғулотнинг таъсирчанлиги, самараси кўп жиҳатдан пропагандистнинг маҳоратига боғлиқдир.

Партия йиғилиши ҳам ёш коммунистларни тарбиялашнинг энг синалган, таъсирчан формаларидан биридир. Партия йиғилишлари яхши тайёргарлик билан, танқид ва ўз-ўзини танқид, принципиаллик асосида ўтказилган тақдирда коммунистларнинг жанговарлик қобилиятини оширади, ёш коммунистларни софдиллик, ҳалоллик руҳида тарбиялайди. Шунинг учун ҳам партия йиғилишлари онда-сонда эмас, балки вақт-вақти билан ўтказиб турилиши, унда коллектив ҳаёти билан боғлиқ бўлган энг зарур масалалар муҳокама этилиши лозим. Йиғилишларда ёш коммунистларнинг таклиф ва мулоҳазаларига кенг ўрин бериш ижобий натижалар беради. Бу билан коммунистнинг ижодкорлиги, ташаббускорлиги ортади.

Ёш коммунистларни тарбиялаш партия ҳаётининг ленинча нормаларини изчиллик билан амалга ошириш имкониятини беради, ленинча раҳбарлик принципларини кенг қўлланишни таъминлайди. Биз ушбу мақолада ёш коммунистлар билан ишлаш ва уларни тарбиялаш билан боғлиқ бўлган масаланинг айрим томонларигагина тўхталиб ўтдик. Бу соҳада партия ташкилотлари яна жуда кўп, хилма-хил воситаларга эгадирлар. Ҳамма гап ана шу воситалардан моҳирона фойдаланиш, коммунистлар билан ишлашнинг энг таъсирчан методларидан қўлланишдадир. Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда партия ташкилотлари, ҳамма коммунистларнинг ташкилотчилик ва тарбиявий роли ғоят ортиб бормоқда. Бу шарафли вазифани муваффақият билан бажариш учун ҳар бир коммунист маънавий камолот чўққисига интилиши, ҳар соҳада бошқаларга шахсий намуна бўлиши керак.

О. САРИЕВ,

Шўрчи район партия комитетининг секретари.

НАРХ НИМА

Иқтисодий темада

СССР Госплани ҳузуридаги Давлат нарх комитети раисининг ўринбосари А. Т. КУЗНЕЦОВ билан суҳбат.

◆ ◆

— Хўжаликни бошқаришнинг социалистик системаси шароитида «нарх» терминини қандай тушуниш керак, нарх қандай функцияларни бажаради ва бизда нарх қандай шаклланади, шу ҳақда гапириб берсангиз.

— Нарх товар қимматининг пул билан ифодаланишидир. Бироқ, бу тушунчанинг мазмуни капиталистик ишлаб чиқариш шароитлари билан социализм шароитларида бир хил эмас. Социалистик экономиканинг ўзига хос хусусиятларидан бири — нархнинг планли асосда белгилаши экономикани тез ривожлантириш, техника тараққиётини амалга ошириш ва халқ турмуш даражасини ошириш йўлида нархдан кенг фойдаланиш имкониятлари борлигидир. Социализм шароитида рақобат таъсирида капитализм бозоридаги каби нарх «ўйини» йўқ. Нархни планли асосда белгилаш социалистик давлат хўжалик-ташкилотчилик фаолиятининг энг муҳим воситаларидан биридир.

Нархлар турлича бўлади, масалан, улгуржи нархлар ва чакана нархлар бўлади.

Улгуржи нарх корхона ўз маҳсулотини сотадиган нархдир, чакана нарх эса аҳоли ана шу товарларни сотиб оладиган нархдир.

Халқ хўжалиги учун зарур бўлган буюмларни ишлаб чиқариш корхона учун фойдали бўлиши керак. Ана шунга эришишда нарх, хусусан саноат корхоналари маҳсулотларининг улгуржи нархлари жуда катта роль ўйнайди. Улгуржи нархларга бўлган талабларни қисқача шундай ифодалаш мумкин:

Биринчидан, улгуржи нархлар шу маҳсулотларни ишлаб чиқаришга кетган ижтимоий зарурий меҳнат сарфига тенг бўлиши керак. Бу ерда гап жорий меҳнат сарфлари тўғрисидагина эмас, балки маҳсулот ишлаб чиқаришда фойдаланилаётган ишлаб чиқариш фондларини вужудга келтириш билан боғлиқ бўлган жамиятнинг олдинги сарфлари ҳақида бормоқда.

Иккинчидан, улгуржи нархлар корхоналарда хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш учун зарур шарт-шароитни яратиб бериши, корхоналарда жорий ишлаб чиқариш харажатларининг қопланишини таъминлабгина қолмай, корхона ишлаб чиқариш фонди ҳақини тўлашга ва рағбатлантириш фондини вужудга келтиришга имкон берадиган даражада фойда олинишини таъминлаши керак. Рағбатлантириш фондига ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди, ходимларни моддий рағбатлантириш фонди, ижтимоий-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди киради.

Ниҳоят, учинчидан, улгуржи нархлар саноат маҳсулоти сифатини, унинг пишиқлигини ва чидамлилигини оширишга рағбатлантиришнинг, техника тараққиётини рағбатлантиришнинг ўзига хос воситаси бўлмоғи керак.

— Буюмларнинг пишиқлиги ва сифатини нарх қандай рағбатлантириши мумкин?

— Машинасозлик заводи ўзи ишлаб чиқараётган станокларга конструктив ўзгартишлар киритди, станокнинг асосий узелларини янада пишиқроқ материаллардан ясай бошлади, деталларни тайёрлаш сифатини яхшилади, деб фараз қилайлик. Натижада станок янада серунум ва чидамли бўлиб қолди. Бунинг учун қўшимча сарф-харажат қилинган бўлса ҳам, шунга қарамай, халқ хўжалиги нуқтаи назаридан бундай тадбир фойдалидир, чунки заказчилар модернизация қилинган станокларни ишлатиш вақтида қўшимча харажатлар қопланиб, фойда ҳам беради. Лекин бу модернизация қилиш корхонанинг ўзига фойда берадими? Янги станокнинг нархи эски станокнинг нархига нисбатан оширилсагина бу тадбир корхонага фойдали бўлади. Яъни корхона кўпроқ фойда олабошлайди.

Бунинг учун маҳсулот чидамлилигини ва унинг сифатини оширганлиги учун қўшимча ҳақ тўлашнинг махсус системасини қўллаш кўзда тутилган.

— Улгуржи нархлар бундан буён қандай такомиллаштирилади?

— КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари ўз моҳияти жиҳатидан мамлакат хўжалик ҳаётининг ҳамма томонларига тааллуқли бўлган иқтисодий реформадир. Бу қарорлар мамлакат иқтисодий ҳаётига ўтказадиган фойдали таъсирини ҳозир тўла баҳолаш жуда қийин.

Янги шароитда айрим маҳсулот турларининг баҳоси билан ижтимоий зарурий меҳнат ўртасидаги мавжуд ажралишни тугатиш, турли маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг рентабеллигидаги ҳаддан ташқари ва баъзан бутунлай асоссиз бўлган хилма-хилликни тугатиш, нарх белгилаш механизмидаги маълум даражада мавжуд бўлган сусткашликни тугатиш, техника прогрессини амалга ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашдан корхоналарнинг манфаатдорлигини ошириш керак бўлади.

Буларнинг ҳаммаси маълум бир вақтни талаб қилади. Саноат маҳсулотларининг янги улгуржи нархлари 1967—1968 йилларда жорий этилади. Ҳозир улгуржи нархларнинг асосий йўналишлари тўғрисида таклифлар ишлаб чиқилмоқда. Нархларни қайта кўриб чиқиш ишида министрликлар, бошқармалар, илмий текшириш институтлари ва корхоналар иштирок этаётир. Бу ишларнинг ҳаммаси яқинда СССР Госплани ҳузурида ташкил этилган Давлат нархлар комитети раҳбарлигида амалга оширилмоқда.

Табиийки, янги улгуржи нархларни ишлаб чиқиш прейскурантлар тузилишининг хомаки тармоқ методикаларини тузишдан, ишлаб чиқариш ва муомила харажатлари даражасини кўрсатувчи иқтисодий маълумотлар тўплашдан бошланади. Нархларни қайта кўриб чиқиш давомида, саноат тармоқлари бўйича ягона нархлар белгилаш керакми ёки табақалаштирилган нархлар белгилаш керакми, ишлаб чиқариш фондлари учун ҳақлар миқдори қанча бўлиши керак, маҳсулотнинг айрим турлари нархини белгилаганда соф даромаднинг қанча бўлишини ҳисобга олиш керак, асосий фондлар баҳоси ва амортизация нормалари қандай бўлиши керак, бюджетга ва социал страхование ҳамда бошқаларга ажратмалар қанчадан бўлиши керак деган йирик проблемаларни ҳал қилишга тўғри келади.

Бир тармоқнинг ўзида ҳам улгуржи нархларни табақалаштириш масаласи ҳам жуда муҳимдир. Мана бир мисол.

Кўпгина заводлар резина галошлар ва резина этиклар ишлаб чиқаради. Табиийки, ишлаб чиқариш харажатлари ва маҳсулот таннархи турли заводларда турличадир. Масалан, Москвадаги «Красний богатирь» заводида чиқимлар бошқа кичик корхоналарга нисбатан анча кам. Бунинг сабаби ишлаб чиқариш ҳажмининг катталиги, корхона техника билан юксак даражада таъминланганлиги ва бошқалардир.

Ригадаги резина-техника буюмлари заводи ҳам ана шундай галошлар ва этиклар ишлаб чиқаради, аммо бу ерда ишлаб чиқариш харажатлари анча ортиқдир. Бундай маҳсулотлар улгуржи нархини қандай белгилаши керак? Ҳар икки корхонанинг буюмлари улгуржи нар[illegible]лар бўлса, Рига заводи за[illegible]и. Бу масалани икки йў[illegible]ал этиш мумкин.

Б[illegible] йўл: чакана нархларнинг [illegible] хил бўлишини сақлаб қолга[illegible]да «Богатирь» заводи маҳсу[illegible]лгуржи нархини Рига завод[illegible]улоти нархига нисбатан к[illegible] қилиб белгилаш. Иккинчи [illegible] ишлаб чиқаришни ихтисосл[illegible]иш. Баъзи ҳолларда ана шу[illegible]дан — корхонани ишлаб чиқ[illegible]ш харажатлари камайтириладиган ва бинобарин рентабеллик даражаси ошадиган маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича ихтисослаштириш йўлидан боришга тўғри келади.

— Улгуржи нархларни қайта кўриб чиқиш чакана нархларга таъсир этадими?

— Саноат маҳсулотлари улгуржи нархлари ўзгарса ҳам, бу, чакана нархларга таъсир қилмаслиги керак. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумида чакана нархлар фақат камайтириш учунгина қайта кўрилиши мумкин, деб аниқ айтилган.

Улгуржи нархларни қайта кўриб чиқиш вақтида кўпроқ бу нархларни камайтиришга эътибор берилади. Баъзи ҳолларда саноат маҳсулотлари айрим турларининг улгуржи нархларини ошириш зарурий чорадир. Масалан, кўмирнинг улгуржи нархини ошириш планлаштирилмоқда. Бунинг натижасида металлнинг улгуржи нархлари ҳам ошади. Ўз-ўзидан равшанки, бу совет кишиларининг бюджетига ҳеч қандай таъсир қилмайди. Аммо кўмир саноати ва унинг истеъмолчилари ўртасидаги муносабатларни яхшилашга имкон беради.

Чакана нархларни ўзгартиришдаги асосий йўналиш меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ва муомала харажатларини камайтириш асосида бу нархларни мунтазам камайтириб боришдир.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумида ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишни кўзлаб қабул қилинган чора-тадбирлар халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга туртки беради. Бундай товарлар сифати яхшиланади, ишлаб чиқариш харажатлари камайтирилади, булар эса чакана нархларни янада камайтириш учун шарт-шароит яратилишига олиб келади. (ТАСС).

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

АМУ БЎЙЛАБ

Дарё сайрининг завқи-шавқига нима етсин. Айниқса баҳор ва ёз кунларида Аму бўйлаб кемада сузиш мароқли, оромбахш. Лекин, эрта баҳордан сув музлагунча дарёда ишлайдиган ва яшайдиган кишилар бор. Хоразмда уларни «дарёчи»лар дейишади.

— Қирғоққа чиқсам, шаҳарга тушиш ва Урганчни бир томоша қилиш ниятим бор...

— Шу рейс тугагач, отпускага чиқмоқчиман, қирғоқда яйраб дам олай...

Дарёчилардан шундай сўзларни эшитасиз. Улар орасида навигация даври сувдан ташқарига чиқмаган кишилар ҳам учрайди. Шундай бўлгач, қирғоқни қумсашади-да! Эҳтимол, шаҳарда ўртоқлари бордир, баъзи йигитларнинг севгили дилдори қирғоқдадир...

Хўш, дарё заҳматкашлари қандай вазифани бажаришади! Улар бажарадиган иш фахрли ва масъулиятли: минг-минг тонналаб халқ хўжалик юкларини яқин-йироқ манзилларга элтиб беришади. Бу осон иш эмас. Дарё йўли қуруқликдаги ёки ҳаводаги йўлларга ўхшамайди. Хусусан Аму ўжар, бебош. Бугун ўзи бўса олиб турган қирғоқдан эртага бевафо ёр каби узоқлашиб, йўлини ўзгартиради. Баъзан тўлиб оқса, баъзида ўзанлар қуриб қолади. Бундай вақтда кемаларга ким йўл очиб беради! Биз бу ерда дарё чорғбонлари, кемаларга йўл кўрсатувчилар ҳақида гапирмоқчимиз.

... Чалиш пристани яқинида «Тула» теплоходи бирдан тўхтади. Сув саёз бўлгани учун ерга тегиб нари-бери жила олмаган теплоходни равон йўлга солиб юбориш керак. 119- пост бошлиғи Йўлдош Худойберганов безовта. Портлатувчилар отрядининг бошлиғи Саъдулла Абдукаримов ўзанни чуқурлатиш ҳақида команда берди, портлатувчи Лозер Лонкин ўз вазифасини аъло даражада бажарди. Капитан Бағи Шеров бошчилигидаги 3-теплоход экипажи моҳирлик ва чаққонлик билан кемага йўл очиб берди. «Тула» теплоходи, сўнгра «Севастополь», «Газли» ва «Шолохов» кемалари манзил сари сузишни давом эттирдилар.

Кемалар ўтадиган йўлларни кўрсатувчи чироқларни ёқиш, транспорт ҳаракати белгиларини қўйиш каби ишларда ҳам тажриба, билим зарур. Дарёчилар чуқур-саёзни, паст-баландни ўз кафтларидек билишлари керак. Улар ҳақиқатан ҳам шундай, ҳар бири ўз касбининг устаси.

Чалиш техника участкаси Дарғонотадан Тахиатошгача бўлган сув йўлини назорат қилади, бу — 454 километрдир. Участкада 430 киши хизмат қилади, улар теплоходлар, моторли кемалар ва землесослар билан қуролланганлар. Участка коллективи ойлик ва квартал планларини доим ошириб бажаряпти.

Техника участкаси ходимлари навигация йилини муваффақиятли якунлаш учун КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар. Уларнинг эътибори кемаларнинг бетўхтов қатнашини таъминлашга қаратилган.

Қалби Амудек жўшқин, касбига меҳр қўйган дарё азаматларига меҳнатда янги зафарлар тилаймиз.

Ф. ЗОҲИДОВ.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХАТЛАРНИ ЎҚИБ...

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Кеча редакция ишчи-деҳқон ва ўз мухбирларидан 167 хат, 6 фото-сурат олди. 2 шикоят—хат текшириб, чора кўриш учун маҳаллий партия-совет ташкилотларига юборилди. Бир хат юзасидан тегишли ташкилот раҳбарлари билан телефон орқали боғланиб, шикоятчига амалий ёрдам бериш сўралди. Қолган хат ва фото-суратлар бўлимларга чиқарилди. Қуйида кечаги почта материалларининг баъзилари билан танишасиз:

ЯНГИ КИНОТЕАТР

Андижон область, Учқўрғон район марказида янги кенг экранли кинотеатр биноси қурилиб, ишга туширилди.

Ҳ. Салоҳиддинов.

ЁШ ҲАМШИРАЛАР

Қува район соғлиқни сақлаш бўлимининг ташаббуси билан ташкил этилган медицина ҳамширалари тайёрлаш икки йиллик курсини 30 қиз битириб чиқди. Ҳамширалар колхоз-совхозлардаги медицина муассасалари ва пунктларига ишга жўнаб кетдилар.

М. Қодиров.

ЯНГИ ЗАВОД

Шовот район марказида йилига 45 минг тонна пахта ҳосилини қайта ишлаш қувватига эга бўлган янги пахта тозалаш заводи қурилди. Завод тўла қувват билан ишлаяпти.

А. Эшматов.

ЧИРОЙЛИ КИЙИМЛАР

Тошкент. Модалар уйининг ижодий коллективи тайёрлаётган замонавий бежирим кийим моделлари сони ҳозир 1200 нусхадан ошиб кетди. Кийимларнинг янги нусхалари жун лавсан ва шойи аралашмасидан бўлган матолардан тайёрланмоқда. Бу матолардан тикилган кийимлар ёзда иссиқ, қишда совуқ ўтказмайди. Шу билан бирга у енгил ҳам.

Республикамиз моделчилари тайёрлаган 32 нусха кийим моделлари Иттифоқимиз фабрикаларида ишлаб чиқаришга татбиқ этиш тавсия этилди.

Р. Акромов.

ТОЖИКИСТОН АРТИСТЛАРИ ҚЎҚОНДА

Фарғона водийси бўйлаб гастролга чиққан Тожикистон ССР меҳнат Қизил Байроқ орденли Давлат филармониясининг бир группа коллективи ўз гастролини Қўқон шаҳридан бошлади. Филармониянинг Т. Иброҳимова, Д. Тошбоева, Ж. Муродов каби солистлари ижро этган куй, қўшиқ ва ўйинлар томошабинларга манзур бўлди.

А. Тошпўлатов.

АЙТГАНИ-АЙТГАН, ДЕГАНИ-ДЕГАН

— Мана бу матоларингизнинг нархи неча сўмдан, — сўради харидорлардан бири Чироқчи район Кўкдала матлубот жамиятига қарашли 5- магазин мудири Сайфи Боймуротовдан.

Мудир харидорга бир тикилди-да:

— Сизга неча сўмлигидан керак, — деди қовоғини очмай.

— Нархини ёзиб қўйганингизда айтардим. Билмай сўраяпманда, — деди.

— Нархи тилимга ёзилган, — деди овозини баландлатиб Сайфи Боймуротов.

Мудирнинг қўпол муомаласидан энсаси қотган харидор нима дейишини билмай, индамай чиқиб кетди.

Дарҳақиқат, Сайфи Боймуродовнинг айтгани-айтган, дегани-деган. Ундан бирор гап сўраш мушкул. Сўрасангиз ана шундай муомала қилади. Молларнинг бирортасига нархини ёзиб қўймайди, нарх устига нарх қўйиб сотишга одатланиб қолган. Яқинда харидорлар ундан молларнинг нархини ёзиб қўйишни қаттиқ илтимос қилишди. Аммо у харидорларнинг бу илтимосига чўт ўхталиш билан жавоб берди. Унинг бу ножўя ҳаракати матлубот жамияти правлениеси раҳбарларига айтилди. Лекин унга нисбатан шу вақтгача ҳеч қандай чора кўрилгани йўқ. Сайфи Боймуротов эса тобора ҳаддидан ошиб боряпти.

Харидорлардан:

Абдураҳмонов, Эркаев.

Юқоричирчиқлик Т. Сатторқулов, тошкентлик Ғ. Рашидов, Орджоникидзе районидан Р. Раҳимбердиев, жиззахлик В. Даманов, гулистонлик Э. Рўзибоев, булунғурлик А. Қодиров ўртоқларнинг юборган хат-хабарларида ҳам юқоридаги каби ютуқ ва камчиликлар баён этилган.

ЗАФАРБЕК

ЛАВҲА

Ўрта бўйли, юзидаги сепкили билинар-билинмас, қирчиллама йигит Қаҳҳоржон Маҳкамов ҳақида гап кетса қишлоқдагилар «Умридан барака топсин, раҳбарга ёлчидик», дейишади. Бу илиқ сўзларнинг боиси нимада?

Асли касби журналист унинг. Бугун эса колхоз партия комитетининг котиби, у ҳаёт билан ҳамнафас бўлишидан, кишилар қалбига йўл топа олаётганидан фахрланади.

Тонг палласида далага чиқдик.

... Қишлоқ аллақачон уйғонган эди. Кенг пайкал ёнидаги равон йўлдан пича юриб, икки томони бутазор йўлга бурилдик. Муюлишда қизиқ воқеа шоҳиди бўлдим.

Ким бўлдийкин у? Шу топда қаёққа кетяпти? Ясанган. Эгнидаги оҳари тўкилмаган «саккиз тепки» товусдек товланади. Қиз чеҳраси ҳам кўйлагига мос, энди очилаётган лоладай.

Нарироқда, беш-олти қадам ортда мўйлаби сабза урган, оқпар йигит ҳам ундан андоза олгандай одим ташлайди. Ҳамроҳим ҳар икковини кўрди, таниди. Бир лаҳза тек қолди. Бир нима демади. Аммо мийиғида жилмайиб қўйди, холос.

— Ўша...

— Ким?

— Ўша, дедим-ку, ўшалар...

Тезлаб келаётган йигит бир дақиқа ҳам кўзини узмайди қиздан. Гўё унинг биздан хабари йўқдай. Кўкрак қафаси тез-тез кўтарилади. Хўрсиняптими шекилли.

Қиз бўлса бепарво. Вужудида на қўрқув, на саросима. Йигитнинг киприклари пирпирайди, кифти енгилгина титрайди. Илтимоси ерда қолишидан қўрққан кимсадай ноқулай сезади ўзини. У қизга бир нима демоқчи бўлиб лаб жуфтлайди. Бироқ, эркига ихтиёр бермай, одим ташлайди.

Қаҳҳоржон зийрак йигит экан. Ҳолатимни дарҳол пайқабди кўзимдан. Бўлмаса кулиб: «Барибир кимлигини айтмайман, яхшироқ, қаранг, балки ҳали кўрарсиз» дермиди.

«Айтақолинг. Ахир ким улар», деб ялингандай бўлганимда, — ошиқ-маъшуқ, — деди у оҳиста. Қанчаки сўрамайин Қаҳҳоржон юрагидаги гапларини дил қаърига яширарди.

«Ошиқ-маъшуқ»ларга хўп тикилдим. Лекин на исмини, на кимлигини билолдим. Ҳамроҳим Қаҳҳоржон бўлса «Ўша, ўшалар, шошилманг, ҳали билиб оласиз»дан нарига ўтмасди.

— Юринг, дўстим. Пича дам олайлик. Мана бундоқ юрсак, йигирма учинчи бригадага борамиз. Шийпонда дам олайлик, — деб қолди у.

Кафтдек текис, яхлит пахтазор. Шинам дала шийпони. Нарироқда қучоққа сиғмас мажнун тол заминга салом бериб турибди. Ҳаво беғубор. Қуёш жазаваси тутганга ўхшайди. Ҳаётбахш нурлари чаноқлардаги нуқраларда товланади.

— Сизга бир воқеани айтайми? Терим арафасида шу бригадага келсам, Ҳайдарали билан Малик даҳанаки жанг қиляпти. Малик азбаройи куюниб кетганидан гапирарди, бригадир бўлса хотиржам. Гўё ҳеч нарсадан хабари йўқдай. Уларнинг гапи ҳамон қулоғим остида жаранглаб турибди. Жаҳли чиққаниданми ё ор қилганиданми Маликнинг юзи лоладек қизариб кетганди.

— Ҳайронман сизга, Ҳайдарали ака. Тепса тебранмайдиган бўлиб қолибсиз, — дерди жаҳл билан Малик.

— Менга қара, ука. Нима демоқчисан бу билан. Бундоқ очиқ айтсанг бўлмайдими кўнглингдаги гапни.

— Қўшнимизга қаранг. Ғизиллашиб кетишяпти. Биздан олдин бажаришиб юборишса-я.

— Хаҳ, шунгами бу ташвишинг. Пича сабр қил, ука. Машиналар ишга тушсин, ўшанда оқсасак, айтсанг бўлади, бу таънани, — бепарволик билан деди бригадир.

— Яна четдан механик-ҳайдовчи кутамизми? Фақат Зафарга ишонсак оқибат нима бўларкин, — киноя қиларди сувчи.

— Ростини айтсам ука, сув тутавериб чарчаб қолибсан. Нима, Мухторали теролмайдими? Ахир, у ҳам ўрганди-ку машина бошқаришни.

Қаҳҳоржон шуларни ҳикоя қилиб берди-ю, имо билан тол тагидаги жуссадор, саратон офтобида пишган юзида илиқ бир кулги балқиб турган йигитни кўрсатиб «Бригадир Ҳайдарали Қурбонов», деди.

Бу маҳал мени ҳамроҳимнинг сўзи эмас, ҳалиги воқеа қизиқтирарди. Пахтазор ниҳоясини кўзлайман: ўша ёқдан бир қора кўринди. У тобора яқинлашарди. Ортидан кўтарилган чанг енгил парда ҳосил қилиб, кейин далага тутундек ёйиларди. Йигит мотоциклни бу томон бурди. Энди бир ўзи эмас, икки киши кўзга ташланди. Кўп юрмади. Ярим йўлда тўхтади-да, мингашган кишиси билан алланима ҳақида гаплашган бўлди назаримда. Яна мотор овози, чанг...

Ўша... ўшалардан бири. Қотма гавда, сабза мўйлаби, оқпар юзи, чўзиқроқ ияги, гоҳо лабини қимтиб туриши тонгдагидек ҳамон кўз ўнгимда.

— Келдингми, Зафар, — дея истиқболига қарши чиқиб сўради бригадир ва меҳрибон оталардек мулойимлик билан деди:

— Рангинг учган, ҳорғин кўринасан. Нима, тобинг қочдими?

Йигит «йўқ» деган маънода кулиб, елкасини учириб қўйдида, зангори комбинизони киссасидан рўмолчасини олиб, юзидаги чангни артди. Шу он қандайдир ёқимли, муаттар ҳид димоққа урилгандай бўлди.

— Ундай бўлса кел, нонушта қилиб ол. Сўнг иш бошлайсан. Қаҳҳоржон дам бригадирга, дам менга зимдан назар ташлаб, «таниб олдингизми энди» деган ишорада йигитга сўз қотди:

— Зафар, бугунги ҳисоб қанчага борди?

Гўё ҳеч нарсадан бехабардай йигит дадил жавоб қилди: — Ҳаракатга боғлиқ, яна битта машина бўлганда...

... Куз. Олтин куз кўркини ҳамма ерда кўз-кўз қиляпти. Андижонда куз жудаям серфайз бўлади. Паҳлавон андижонликларнинг меҳнат зафари кўплар қатори мени ҳам шу ёққа чорлади беихтиёр.

Пахтазор. Ўша кўркам шийпон, серкўланка мажнунтол. Аммо бу гал далалар чиройига чаноқлардан тошиб турган дордоналар чирой қўшган. Булар Олтинкўлдаги «Коммуна» колхозининг хазинаси, аниқроғи Зафарбек, Ҳайдарали, Маликларнинг пешана терлари билан ундирилган нуқралар. Бунда Зафарбек севгилисининг ҳам ҳиссаси бормикан?

— Кўпам шошилманг, ҳамма, ҳаммаси ўшаларнинг меҳнати туфайли, — дейди-ю, мийиғида кулади партком Қаҳҳоржон.

Қўлимда блокнот. Нима бўлмасин, Ҳайдаралими, ёки Маликнингми сўзини ёзиб олишга интиламан. Улар гапирганда қалб қулоғи билан тинглайман.

— Энди кўнглинг тўлдими Малик? —дейди бригадир хотиржам.

— Нимасини айтасиз, кеча қишлоққа борсам, Ҳайдарали бригадаси планни тўлдирибди деган гап.

— Кўп ҳовлиқма. Бажардик дейишга ҳали вақт эрта. Қирқ центнер бўлганда айтсак бўлади бажардик, деб.

Айтишларича, бригада планни тўлдирган. 50 гектар майдондан чоракам икки минг центнер нуқл аъло сифатли пахта топширишибди. Маррага ўн иш кунида етишибди. Бунга механик-ҳайдовчи Зафарбек Мадаминов каттакон ҳисса қўшганмиш. Шундай бўлиши ҳам керак-да. Тоғни урса талқон қиладиган навқирон йигит-ку, у.

Дала айланиб, Зафарбекнинг пахта теришини кузатамиз. Кўча ёқасидаги пайкалнинг шундоққина яқинида қизлар ҳам ишлашяпти. Улардан бири кунгабоқар қуёшга қарагандай ҳадеб Зафарбекка тикилаверади. Кузатаётганимизни сездими, кўзларини олиб қочиб, чаққон қўлларини чаноқларга чўзди.

Енига бораймикан? Тикиламан. Ҳа, ҳа, танидим, ўша! Нозиккина гавда, қора соч. Йигит ҳам маврудини топиб, кўзларини қизга қадарди. «Юрагимдагини айтайми, жонгинам» деяётгандай бўларди. Исми нима экан бу лобарнинг?

Қаҳҳоржон Зафарбек ҳақида айтди-ку, аммо унинг севгилиси тўғрисида лом-мим демаса-я. Тавба!

Бу йигит шуҳрати пахтакор диёримизга таралган «Коммуна» колхозидагилар сарқори Мадамин Эгамбердиевнинг кенжа фарзанди экан.

Мадаминжон ака каттакон рўзғор бошлиғи, раис. Зафарбекнинг онаси, Мукаррам опа юқори ҳосилли участка бошлиғи. Опаси Ширинхон адабиётшунос. Оиланинг севикли фарзанди Зафарбек механик-ҳайдовчи.

— Тўққизинчи синфда ўқиб юрганимда механизаторликка ҳавас уйғонди менда, — дейди у. — тўғри, қийналдим ҳам. Аммо устозим Абдуманноп акам меҳрларини аямадилар мендан. Ўргатдилар, ўргандим.

— Дарвоқе, Мухторалидан хабар олиб турибсанми? — сўради партком.

— Бўлмасамчи. Ҳов нариги пайкалда пахта теряпти у. Чакки эмас, кеча хирмонга 6 тонна пахта тўкибди.

Зафар саволга жавоб бериш баҳонасида уфққа боқди. Кўз қарашлари маънодор. У ерда гулдасталар орасида ўзи танлаган алвондек анвойи гули турарди.

— Энди ука, институтга ҳужжатларни қачон топширмоқчисан?

— Ҳали вақт бор, ака. Колхозимиз мажбуриятини бажариб қўйсин. Кейин топшираман. Сиртдан ўқиймиз-да.

Уч йил муқаддам Зафарбекнинг тенгқурлари ўрта мактабни битиришганди. Синфдоши Лочинбек Чинбердиев ҳозир Андижон пахтачилик институтининг талабаси. Техника шинавандаси Зафарбек Мадаминов ҳам шу институтнинг механизация факультетида сиртдан ўқиб, малакасини оширмоқчи, инженер бўлмоқчи, мўъжиза яратиш ниятида. У мақсадини айтганда партком секретари Қаҳҳоржон Маҳкамов севинчини яширолмади:

— Яша шоввоз. Интилганга толе ёр бўлади, дейдилар.

Мана шу қувончли кунларнинг бирида Зафарбекдан хат олдик. Хатда ҳосилдорлик 45 центнерга етгани, бригадасидаги ҳар бир ишловчи ҳисобига 160 центнердан пахта олингани, ўзи 150 тоннадан кўп дурдона тергани ва имтиҳон топширишга тайёргарлик кўраётганини ёзибди.

Мақсуд МУСАЕВ.

КОРЕЯ—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ

МОСКВА, 12 ноябрь. (ТАСС). Бугунги тантанали йиғилишда ҳозир бўлган москваликлар Корея — Совет дўстлиги жамиятининг аъзоларини ва активларини шу жамиятнинг 20 йиллик юбилейи билан қизғин қутладилар.

Корейс халқига самимий дўстлик ва хайрихоҳлик ҳис-туйғуларини билдираётган совет кишилари Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси меҳнаткашлари ўртасидаги қардошлик муносабатларини мустаҳкамлаш ишига Корея—Совет дўстлиги жамияти қўшаётган ҳиссага юксак баҳо бермоқдалар. Совет Дўстлик жамиятлари союзи президиуми раисининг ўринбосари Н. А. Панков ва Совет—Корея дўстлиги жамияти правлениеси раисининг ўринбосари, Кореяни озод қилиш қатнашчиси Н. Г. Лебедев ва Корея Халқ Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили Хо Ган ўртоқлар ана шу йиғилишда нутқ сўзладилар. Уртоқ Хо Ган ўз нутқида корейс халқи шаънига айтилган самимий сўзлар учун миннатдорчилик билдирди. У, тарихий илдизларга эга бўлган Совет — Корея дўстлиги ва жипслиги янги ҳаёт қуриш учун олиб борган кураш йилларида, тинчлик ва социализм учун курашда тинмай мустаҳкамланди, деди.

Корейс халқи, — деди муваққат ишлар вакили, — Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида эришган муваффақиятларга худди ўз муваффақиятларига қувонгандек чин кўнгилдан қувонмоқда. Бизнинг халқимиз, Корея — Совет дўстлиги жамияти халқларимиз ва давлатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланиши ва ривожланиши учун бундан буён ҳам ўзининг бутун куч-ғайратини сарфлайди.

* * *

Киев, Олмаота ва мамлакатдаги бошқа шаҳарларнинг жамоатчилиги ҳам Корея — Совет дўстлиги жамияти ташкил қилинган куннинг 20 йиллигини нишонлади.

ХУШХАБАРЛАР

Партия-хўжалик активи мактаблари пропагандистларининг, район партия комитетлари штатсиз консультантлари ва лекторларининг уч кунлик семинари тамом бўлди. Бу семинарни Қорақалпоғистон область партия комитетининг сиёсий маориф уйи уюштирган эди.

Қорақалпоғистон АССРда партия ўқуви системасида машғулотларни бошлаб юбориш олдидан курс ва семинарларда икки мингдан кўпроқ пропагандист тайёрланди.

* * *

«Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйи Тошкент областининг колхоз ва совхозларидаги комплекс механизациялашган звенолар раҳбарлари ва тракторчиларининг ўқиш жойи бўлиб қолди.

Биринчи потокда 450 дан кўпроқ механизатор ўқийди. Улар бу ерда 12 кун бўладилар. Олимлар, конструкторлар, совхоз директорлари, колхоз раислари, семинар машғулотларида уларга лекция ва докладлар ўқийдилар, илғор звено бошлиқлари иш тажрибаларини гапириб берадилар.

Механизаторлар бу ерда ўқибгина қолмайдилар, балки дам ҳам оладилар. Улар тушгача ўқийдилар, тушдан кейин эса, ёзувчилар, артистлар билан учрашадилар ва кинофильмлар ва концертлар кўрадилар.

Дам олиш уйи-мактабда 10 январгача тингловчиларнинг беш потоги бўлади. Улар уч минг кишига етади.

* * *

Хоразм гидромеханизаторлари катта зафарни қўлга киритдилар. Улар Тошсоқа каналини реконструкция қилиш ишларини тугалладилар. 34 километр узунликдаги бу канал кенгайтирилди ва чуқурлаштирилди. Эндиликда бу сунъий дарё секундига 300 кубометр ҳажмда обиҳаёт бера олади.

Хоразм қурилиш-монтаж бошқармасининг қурувчилари Шовот ва Полвон—Газовот канали шохобчаларини реконструкция қилмоқдалар. Шу билан бир қаторда Тошсоқа бош гидротехник иншоотининг сўнгги навбатини ҳам ишга солдилар. Бу иншоот секундига беш юз кубометр сув ўтказа олади.

ЧЕКИСТЛАР

ЧЕКИСТЛАРГА БАҒИШЛАНГАН КИНОФЕСТИВАЛЬ

ЭРТАГА республикамиз шаҳар ва қишлоқларида довюрак чекистлар фаолиятига бағишланган кинофильмлар фестивали бошланади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлик комитети раисининг ўринбосари генерал-майор ўртоқ Қ. Рўзметовдан газетхонларни қизиқтирадиган қатор саволларга жавоб беришини илтимос қилди.

САВОЛ: — Давлат хавфсизлиги органлари тарихидан сўзлаб берсангиз.

ЖАВОБ: — Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида ВЧК (Бутуниттифоқ фавқулодда комиссияси) ходимлари ёш Совет давлатига қарши бош кўтарган контрреволюциянинг қуролли ҳамлаларини, ички ва халқаро контрреволюциянинг кирдикорларини моҳирона фош этиб хорижий ҳарбий интервенция ҳамда гражданлар урушининг оғир шароитларида ҳам ўз зиммаларига юкланган вазифани шараф билан адо этдилар. 1922 йилдан бошлаб, мамлакатимиз тинч хўжалик қурилиши йўлига тушиб олгач, Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетнинг қарорига асосан Бутуниттифоқ фавқулодда бошқарма ўрнига Давлат сиёсий бошқармаси ташкил этилиб, унинг зиммасига сиёсий ва иқтисодий контрреволюцияга қарши, жосусларга қарши кураш олиб бориш вазифаси юклатилган эди. Маълумки, давлат хавфсизлиги органлари қулоқларни синф сифатида тугатиш даврида ҳам фаол меҳнат қилдилар.

САВОЛ: — Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг ғалабасига чекистлар қўшган ҳисса тўғрисида гапирсангиз.

ЖАВОБ: — Фашистлар Германияси Совет Иттифоқига қарши урушга шайланаётгани ҳақида совет разведкаси аниқ маълумотга эга эди. Лекин, ўша даврда вужудга келган айрим сабабларга кўра, урушнинг олдини ўз вақтида олиш чоралари кўрилмади. Фақат 1940 йилда ва 1941 йилнинг бошларидаёқ чекистлар немис-фашист разведкасининг мамлакатимизнинг ғарбий районларида ўрнашиб олган бир неча ўнлаб марказларини фош этиб, уларни таг-томири билан қўпориб ташладилар.

1941—1942 йиллар мобайнида давлат хавфсизлиги органлари катта қийинчиликларга дуч келдилар ва бу қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этдилар. 1942 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб, уларнинг гитлерчилар разведкасига қарши кураши устунликка эга бўлди. Душман агентураси мақсадига эришолмади, унинг диверсия ва террорни кенгайтириш йўлида жонжаҳди билан қилган уринишлари чиппакка чиқарилди. 1943 йили душман разведкаси деярли ҳеч қандай жиддий ютуққа эришолмади. Худди ана шу йилнинг ўзида бизнинг қўшинларимиз ичкарисига бошқа пайтлардагига нисбатан кўплаб жосуслар туширилганига қарамасдан, мамлакатнинг ичкарисида ҳам, бевосита уруш ҳаракатлари давом этаётган районларда ҳам душман ёвуз ниятига ета олмади. Агентларнинг ҳам қарийб ҳаммаси давлат хавфсизлиги органлари ва қўшинлари томонидан ўз вақтида қўлга туширилиб, хавфсизлантирилган эди. Кейинги йилларда, то уруш тугагунга қадар душман мамлакатимиз ичкарисида ўзининг қўпорувчилик, жосуслик ҳамда диверсия фаолиятини амалга ошира олмади.

Душманнинг орқа томонида давлат хавфсизлиги органлари олиб борган жанговар оператив иш яхши натижалар берди. Минглаб чекистларимиз душманнинг орқа томонида разведка ишларини олиб бордилар. Улардан фашист қўшинларининг жойланиши, оператив режалари ҳақида ахборотлар муттасил келиб турарди.

Душманнинг орқа томонида ҳаракат қилган совет чекистлари фашистларнинг разведка ва контрразведка органларига дадил кириб бориб, Совет Ватанига қарши қаратилган қўпорувчилик планларини барбод этдилар ва мамлакатимиз ичкарисига юбориш учун тайёрланган айғоқчиларни ўз вақтида хавфсизлантириш ишларини бажардилар. Биргина Белоруссия ССР Давлат хавфсизлиги Халқ Комиссарлигининг оператив группаси душман орқасида бўлган давр ичида 22 та разведка-диверсион мактаб, немис-фашист разведкасининг 36 та маркази ва 6 минг агентини фош этди. Уруш даврида хавфсизлик органлари душманни чалғитишда ҳам катта маҳорат кўрсатдилар. Қизил Армия бош штаби билан яқин алоқа ўрнатиб иш олиб борган давлат хавфсизлиги органлари ўзларининг оператив имкониятларидан оқилона фойдаландилар.

Уруш йилларида давлат хавфсизлиги органлари раҳбарлигида махсус алоқа қўшинлари ҳаракат қилди. Бу қўшинлар партия ва ҳукумат раҳбарларининг, Олий бош қўмондонлик ставкасининг фронт ва армия билан мустаҳкам алоқада бўлиб туришларини таъминлади.

Душман орқасида махсус топшириқларни бажара бориб, катта жасорат кўрсатган разведкачи чекист Николай Иванович Кузнецовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

САВОЛ: — Ўзбекистонлик чекистларнинг бу ишга қўшган ҳиссасини гапириб берасизми?

ЖАВОБ: — Албатта.

Ўзбекистонлик донгдор пахтакор Мамадали Топиболдиевни ким танимайди дейсиз! Мамадали ака Фарғона область Бағдод районидаги «Коммунизм» колхозида раислик қилмоқда. Ўртоқ Топиболдиев уруш йилларида «Чекист» бригадасининг бешинчи партизанлар отрядида разведкачи бўлиб хизмат қилган. Партизанлар ҳам, маҳаллий аҳоли ҳам, ҳатто немислар ҳам уни «Толя Казбек» деб билишарди. Ўзбек халқининг баҳодир фарзанди Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига муяссар бўлган. Унинг шарафига Витебск область Толочин районига қарашли бир қишлоқ Топиболдиевка деб аталган.

Уруш йилларида ўзбек фарзандларидан Ширинбоев, Жўраев, Шарофиддинов ва бошқа ўртоқлар мамлакатимиздан узоқ ерларда муваффақиятли иш олиб бордилар.

Давлат хавфсизлиги органлари ҳозирги пайтда чет эллик разведкаларнинг айғоқчи, жосусларига қарши мардонавор кураш олиб бормоқдалар. Маълумки, Америка Қўшма Штатлари разведкаси Совет Иттифоқига ўз айғоқчиларини турли ниқоблар остида юборишни ҳануз тарк этгани йўқ. Биргина Ўзбекистон чекистлари кейинги пайтларда хилма-хил ниқоблар билан серқуёш республикамизга келиб, бу ерда жосуслик ва бошқа қўпорувчилик ишларини амалга оширмоқчи бўлган қатор чет эллик «меҳмон»ларни фош этиб, хавфсизлантирдилар. Грециялик дипломат Моливиатис, италиялик таржимон Поль Толстой, америкалик турист Стрейтер, голландиялик мутахассис Бракко ва бошқалар ана шулар жумласидандир. Уларнинг ҳаммаси Ватанимиздан чиқариб юборилди.

Республика Давлат хавфсизлиги комитети органлари сўнгги йилларда контрабанда ва валюта муомалаларини ғайри-қонуний равишда бузиб келган чет эллик ва уларнинг таъсирига тушиб қолган айрим совет гражданларининг жиноий кирдикорларининг олдини олдилар. Улардан олинган 40 килограммга яқин олтин, 100 минг сўмликдан зиёд қиммат баҳо зеби-зийнат буюмлари, 200 минг сўмдан зиёд нақд пул ва бошқа буюмлар давлат фойдасига топширилди.

Коммунистик партия раҳбарлигида чекистлар айниқса хавфли давлат жиноятларининг олдини олиш юзасидан профилактик ишларни олиб бормоқдалар. Шунингдек, сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган, баъзан буржуа пропагандасининг таъсирига тушиб қолиб, сиёсий жиҳатдан хавфли хатти-ҳаракатларга йўл қўяётган айрим гражданларни тарбиялаш юзасидан ҳам катта иш олиб бормоқдалар. Бу вазифани амалга оширишда чекистларга партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари ҳамда бутун жамоатчилик катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

САВОЛ: — Фестивални ўтказишдан мақсад нима?

ЖАВОБ: — Фестивални ўтказишдан асосий мақсад — кенг меҳнаткашлар оммасига, айниқса ёшларга Советлар мамлакатининг дастлабки кунлариданоқ дунёда энг илғор тузумимизнинг ички ва ташқи ашаддий душманларидан саклаб келаётган ҳамиша ҳушёр, халқ билан ҳамнафас чекистлар ҳаётини яқинроқ таништиришдир. Бир ҳафта давом этадиган фестиваль «Сиз кимсиз?» номли янги бадиий фильм билан бошланади.

САВОЛ: — Ўзбек чекистлари ҳаётига оид кино асарлар яратиладими?

ЖАВОБ: — Ҳа, шуни ҳам айтиш керакки, уруш йилларида довюрак чекистлар орасида ўзбекистонликлар ҳам бор эди. Душман орқасида кураш олиб борган ўзбек разведкачилари ҳаётига бағишлаб «Ўзбекфильм» киностудияси Арбенов ва Николаевнинг «Феникс» романи асосида бадиий фильм яратмоқда.

Бундан ташқари қатор китоблар ёзиляпти.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Полярная звезда» колхозининг Владимир Пак бошлиқ шоликорлик бригадаси аъзолари бу йил ҳар гектар майдондан 55 центнердан ҳосил олишди. Суратда: ўртоқ В. Пак янчилган гуручнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Мен Ўзбекистонда ажойиб, оддий ва дилкаш кишилар билан учрашдим. Мен юзлари хандон сон-саноқсиз кишиларни кўрдим. Булар самимий ва беғараз, бахтиёр ва самарали иш қилаётган дўстлар эди.

Бу сўзларни Даниянинг таниқли шоири ва ёзувчиси Хальфдан Расмусен айтди. У Дания маданият арбоблари делегацияси составида бир неча кун давомида Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турди.

Даниялик публицист Пребен Вильманн сафар вақтида олган ўз таассуротлари ҳақида гапириб бундай деди: Ўзбекистонда биз, маданият арбоблари учун ғоят мароқли бўлган кўпгина нарсаларни кўрдик. Ажойиб театрлар, музейлар, сурат галереялари бизларни ғоят қувонтирди. Ўзбекистон саноат ва қишлоқ хўжалик жиҳатидангина тараққий этган республика бўлиб қолмасдан, балки маданияти юксак бўлган мамлакат ҳам эканлигини тушундик. (ЎзТАГ).

«ЎЗБЕКФИЛЬМ»НИНГ ЮБИЛЕЙ ЛЕНТАЛАРИ

«Ўзбекфильм» кинематографиячилари Улуғ Октябрнинг эллик йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига туҳфа тариқасида совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида босиб ўтган қаҳрамонона йўлини акс эттирувчи бир қанча бадиий фильмлар тайёрламоқдалар. «Осиё устида бўрон» (режиссёри К. Ёрматов), «Ойдин саҳифа» (режиссёри Й. Аъзамов) ва бошқа ленталар ана шу фильмлар жумласидан бўлиб, шу йилнинг ўзидаёқ томошабинлар муҳокамасига тақдим этилди.

Республикадаги ҳужжатли фильмларни яратувчи ходимларнинг режалари ҳам катта. Ўзбекистонда амалга оширилаётган ишларнинг улуғворлигини кўрсатувчи бир қанча киноочерклар экранга чиқарилади.

Ўзбекистон кинематография ходимлари союзининг 12 ноябрда Тошкентда бўлиб ўтган пленумида ана шу шонли саналарга тайёргарлик ишлари қандай бораётганлиги ҳақида гапирилди. Пленумда союзнинг биринчи секретари Л. Файзиев доклад қилди.

СОЦИАЛИСТИК ТОШКЕНТ ТАРИХИ

Тошкент — социализмнинг Шарқдаги машъали. Республикамиз пойтахтининг бу мағрур ва муносиб номи дунёнинг ҳамма ерига маълум ва машҳур. Совет Шарқидаги азим шаҳримиз империалистик истибдодга қарши қатъий кураш олиб бораётган ва мустамлакачилик қуллигидан озод бўлган халқларнинг янги ҳаёт қуриш учун курашига илҳом бағишловчи намуна, йўлчи юлдуз, миллий озодликнинг символларидан бири бўлиб қолди. Шу сабабли Тошкентнинг Совет Ватанимизнинг энг йирик сиёсий, иқтисодий ва маданий марказларидан бири сифатидаги аҳамияти, коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этиш учун олиб борилаётган курашдаги ролига муносиб баҳо бериш, шаҳарнинг жуда бой тарихи, революцион тажрибасини, Ўрта Осиё республикалари экономикаси ва маданиятини социалистик негизда қайта қуришда Тошкент ишчиларининг авангардлик ролини ўрганиш ғоят муҳимдир. Тарих фанлари кандидати Ғ. Рашидовнинг «Социалистик Тошкент тарихи» биринчи том*) номли асари шу тўғрида баҳс этади.

Монография узоқ йиллар давомида қунт билан олиб борилган тадқиқот самараси бўлиб, жуда кўп ҳужжатларни пухта ўрганишга асосланган. Автор бизни илмий манзилга, жуда кўп ёрқин статистик маълумотлар ва муҳим тарихий фактлар оламига биринчи марта олиб киради. Асарда Ўрта Осиёда йирик социалистик шаҳарнинг ташкил топиш ва ривожланиш манзараси ишонарли далиллар билан тасвирланган.

Автор ўтмишдаги қолоқ халқларнинг социализмга ўтиши ва социалистик жамиятда шаҳарларнинг роли тўғрисидаги марксча-ленинча қоидаларга асосланиб, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасидан кейин Ўрта Осиё социалистик шаҳарларининг нокапиталистик тараққиёт шароитида ривожланишининг конкрет белгилари ва қонуниятларини Тошкент мисолида яхши тавсифлаб беришга муваффақ бўлган.

Монография Совет Ўзбекистони ва бутун Ўрта Осиё тарихида Тошкентнинг ғоят катта роль ўйнаётганлиги тўғрисида тўла тасаввур беради. Китоб Тошкент шаҳри чоризмнинг Ўрта Осиё халқлари устидан юргизган мустамлакачилик истибдоди қароргоҳидан Совет ҳокимияти йилларида йирик индустриал ва маданий марказга айланиши жараёнини ёритади. Унинг шаҳар пролетариатининг партия раҳбарлигида ички ва ташқи контрреволюцияни тор-мор этишдаги етакчилик ролини очиб берган саҳифалари айниқса мароқ билан ўқилади.

Китобда экономиканинг ривожланиши масаласига жиддий эътибор берилган. Унда Совет ҳокимиятининг Туркистонда ўтказган иқтисодий тадбирлари Тошкент мисолида кенг шарҳланиб, очиқ-ойдин ёритилган. Чунончи, Туркистон Автоном Совет Социалистик Республикасида амалга оширилган национализация Тошкентда бутун республикадагига қараганда бир йил илгари тамомланган. Гражданлар уруши ва интервентларга қарши кураш йилларида Тошкент саноатини ҳарбийизга солиб юбориш, ялпи меҳнат мажбуриятини жорий этиш, Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларда озиқ-овқат сиёсати принциплари масалалари ёритиб берилган.

Умуман айтганда, асарда Коммунистик партиянинг илҳомлантирувчи, сафарбар қилувчи ва ташкил этувчи роли ёрқин ифодаланган, бой материалларда асослаб берилган. Масалан, автор Тошкент большевиклар ташкилоти миллий сиёсат, партия ва совет қурилишининг ленинча принципларини умуман оғишмай амалга оширилганлигини жуда кўп манбалар мисолида баён этган. Тошкент большевикларининг фаолияти Советлар ишини яхшилашга, Советларни душман унсурлардан тозалашга, Советлар ишига маҳаллий миллат меҳнаткашларини кўплаб жалб этишга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Маҳаллий миллат меҳнаткашларининг пролетариат диктатураси органларидаги умумий салмоғи бир сайлов билан иккинчи сайлов орасида тўхтовсиз ўсиб борди. Шу хусусда ҳам китобда кенг фикр юритилган. Партия ташкилотининг национализация қилишдан кейинги даврда меҳнат унумдорлигини ошириш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, шаҳар саноат корхоналарининг ишини йўлга қўйиш борасидаги ташкилотчилик роли асослаб берилган.

Тошкент коммунистларининг хотин-қизларни халқ хўжалиги ва маданий ҳаётга жалб қилиш соҳасида олиб борган ишлари ҳам олимнинг диққат эътиборидан четда қолмаган. Монография партия ташкилотлари тушунтириш ишларини ўзига хос маҳаллий шароитларда зўр эҳтирос ва моҳирлик билан олиб борганликларини, натижада маҳаллий миллат хотин-қизларидан жуда кўплаб киши биринчи марта ижтимоий фойдали меҳнатда қатнашишга жалб этилганлигини кўрсатиб беради.

Ўзбекистоннинг экономикасини ривожлантиришда Тошкентнинг тутган етакчилик аҳамияти, унинг бутун Ўрта Осиё учун саноат маркази, саноат кадрлари тайёрлаш ўчоғи сифатидаги ролини автор чуқур, батафсил ёритади.

Биз келтирган мисоллар монография Ўзбекистонда социалистик қурилиш тарихига қўшилган салмоқли ҳисса эканлигидан далолат беради. Лекин китоб баъзи камчиликлардан холи эмас, албатта. Китобда баъзибир ноаниқ ифодалар учрайди. Айрим ўринларда амалий материал оддий протокол тилида баён қилинган. Тошкент меҳнаткашларининг ҳаёти ва турмушини социалистик негизда қайта қуриш соҳасида алоҳида жонбозлик кўрсатган коммунистлар ва партиясизларнинг хизмати, яратувчилик фаолияти кенг ёритилмаган. Асарда шубҳа туғдирадиган айрим қоидалар ҳам бор. Масалан, Тошкент тарихини янги даврларга ажратишда автор илгари сурган услуб шундай туюлади. Лекин шунга қарамай ўртоқ Ғ. Рашидовнинг китоби ўз олдига қўйган мақсадни тўла ҳал этган оригинал асардир.

К. ЖИТОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.
Р. АМИНОВА,
тарих фанлари доктори.
Б. ЛУНИН,
тарих фанлари кандидати.

*) Ғ. Рашидов. «История социалистического Ташкента», Тошкент, «Фан» нашриёти, 1965 йил, 468 бет.

Танқид ва тақриз

Футбол

НАВБАТДА—ҲАЛ ҚИЛУВЧИ „ЖАНГ"ЛАР

Белоруссиялик футболчилар билан ўзбек футболчилари ўртасидаги учрашувнинг ҳаяжонли ва қизиқарли бўлишини ишқибозлар олдиндан сезардилар. Бу сезги ўтган куни «Пахтакор» стадионидаги учрашувда тўла намоён бўлди. Минсклик «Динамо»чилар узоқ вақт турнир жадвалида учинчи ўринни эгаллаб, бронза медалига даъвогар бўлиб келдилар. Лекин сўнгги ўйинларда уларнинг омади келмади, айниқса турнир жадвалидаги қўшнилари ЦСКА командасига ўтган турда ютқазиб қўйганларидан кейин бронза медали улардан анча узоқлашди. Бу мағлубият Москванинг «Динамо»чиларига ҳам кўк чироқ тутиб берди. Минсклик футболчилар эса жадвалда бешинчи ўринга тушиб қолдилар. Шунинг учун ҳам команда ўзининг аввалги мавқеини яна тиклаш учун «Пахтакор»га куч кўрсатмоқчи бўлди. Шу билан бирга, биринчи даврадаги мағлубият «Пахтакор»чиларнинг ҳам эсидан чиқмаган эди.

Бутуниттифоқ категорияли судья Архипов (Москва шаҳри) бошқариб борган бу учрашувнинг тақдири охирги дақиқаларда ҳал бўлди. Трибуналардаги ишқибозлар ҳаяжонда. Улар «Ким битта тўп урса, ғалаба ўшанда кетади» деган хулосага келиб қолишган. Мана, Раҳматуллаев зарб билан тепган тўпни меҳмонларнинг дарвозабони Денисенко қўлидан чиқариб юборади. Сўнгги учрашувларда ўзининг юксак спорт маҳоратини намойиш қилаётган пахтакорчи Абдураимов жуда эпчиллик билан ҳаракат қилиб, тўпни дарвозага йўналтиради. Ишқибозларнинг хайқириқлари стадионни ларзага келтиради. Лекин уларнинг тахмини ҳар доим ҳам ўзини оқламаганидек, қувончлари узоққа бормади. «Динамо»нинг моҳир ҳужумчиси Малафеев жавоб тўпи киритиб, ҳисобни баравларлаштиради.

Ҳар иккала команда ўйинни юксак савияда тезкорлик билан ўтказиб, ишқибозларни чиройли комбинациялар билан мамнун қилган бўлсалар-да, бир неча имкониятлар қўлдан бой берилди. Ўйин меҳмонларнинг шиддатли ҳужуми билан бошланди. «Динамо»нинг ҳужумчилари Мустигин, Малафеев, Адамов, Погальниковлар жуда тезликда ҳаракат қилиб, «Пахтакор»нинг штраф майдонида тез-тез пайдо бўла бошладилар. Бир неча марта бурчак тўпи тепишга эришсаларда, қулай имкониятлардан фойдалана олмадилар. Ўйиннинг биринчи ярми ўрталарига келиб, майдон эгалари ташаббусни ўз қўлларига олдилар. Лекин қанотдан Тожиров оширган тўпни Красницкий уч метр масофадан туриб дарвозага кирита олмади. Мана, штраф тўпи берилди. Меҳмонлар «девор» ташкил қиладилар. Красницкий ажойиб маҳорат билан тўпни «девор» устидан Раҳматуллаевга оширади. Раҳматуллаев тепган тўп дарвозабоннинг қўлига бориб тушади.

Ўйиннинг иккинчи ярмида пахтакорчилар тўла устунликка эга бўладилар. Бу сафар ҳам Раҳматуллаев яна бир қулай вазиятдан фойдаланолмайди. Дарвозабон билан яккамаякка қолган ҳолда тўпни унинг ўзига қараб «аниқ» тепади ва ҳисобни 2:0 қилиш имкониятини бой бериб қўяди. 1:1 ҳисобида командалар майдондан чиқиб кетадилар.

* * *

Мамлакат биринчилиги учун «А» классидаги (биринчи группа) мусобақаларнинг навбатдаги тури қуйидаги ўзгаришларга сабаб бўлди. Мамлакат чемпиони деган шарафли ном учун курашаётган ҳар иккала пешқадам команда ҳам бўш келмади. Киевнинг «Динамо»чилари ўз майдонларида СКА (Ростов) командаси устидан 3:2 ҳисобида ғолиб чиқди. Москванинг «Торпедо»чилари эса Кутаисида ўз клубдошларини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Москваликларнинг чемпионлик тожини кийишларига бир қадам қолди. Агар улар Одессада «Черноморец» билан бўладиган учрашувда қоқилмасалар бас, кейин уларга киевликлар ета олмайди. Бронза медалининг эгаси ҳам аниқ бўлди—Москванинг ЦСКА командаси «Зенит» билан учрашувда бир очко олиб (ҳисоб 1:1) 38 очко тўплади ва кейинги командалар ета олмайдиган поғонага кўтарилди. «Динамо» (Тбилиси) «Спартак» устидан 2:1 ҳисобида, СКА (Одесса) «Шахтёр» устидан 3:2 ҳисобида ғалаба қозонди. «Нефтяник» — «Динамо» (Москва) командалари учрашувида ҳисоб очилмади.

Командаларнинг ушбу турдан кейин турнир жадвалидан эгаллаган ўрни.

(13 ноябргача бўлган маълумот)

КОМАНДАЛАР	У.	Т.	О.
«Торпедо» М.	31	53—20	49
«Динамо» К.	30	53—22	46
ЦСКА	31	37—22	38
«Динамо» М.	32	38—24	36
«Динамо» Мн.	31	35—26	35
СКА Р.	32	42—35	34
«Динамо» Тб.	31	35—29	34
«Зенит»	31	32—30	32
«Спартак»	31	26—24	31
«Нефтяник»	31	32—31	30
«Пахтакор»	31	32—40	30
«Шахтёр»	31	27—32	27
«Черноморец»	30	33—39	26
«Кр. Советов»	31	33—43	26
«Локомотив»	32	37—48	24
«Торпедо» Кт.	32	29—69	19
СКА О.	30	21—61	11

«Пахтакор» мавсумдаги якунловчи ўйинни 16 ноябрда ўтказади. Бу гал улар Бокунинг «Нефтяник» командасини қабул қиладилар. Жадвалдан кўриниб турибдики, ҳар иккала команда ҳам бир хил очко тўплаган. Пойгада ким ўзишини ана шу охирги учрашув кўрсатиб беради.

А. МАЪЗУМОВ.

Турли МАМЛАКАТЛАРДА

◆ Социализм мамлакатларининг экономикаси юксалмоқда ◆ Индонезияда қамоққа олишлар ◆ *Жанубий Родезияга мустақиллик берилсин*

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДАН

ҲУКУМАТДА ЎЗГАРИШЛАР

Чехословакия президенти А. Новотний ҳукуматда ўзгаришлар қилиш тўғрисида қарор чиқарди.

Миллат мажлиси раисининг ўринбосари ва Словакия миллий кенгашининг раиси М. Худик министр лавозимидан озод қилинди. У, миллат мажлиси президиумининг аъзоси қилиб сайланди.

Я. Пиллер ҳукумат раисининг ўринбосари лавозимидан озод қилинди. Ч. Цисарж, Й. Одваркг, Й. Пешл ва Й. Пучик министрлик лавозимларидан озод қилиндилар.

Ҳукумат раисининг ўринбосари О. Шимунек иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик давлат комиссиясининг раиси, Й. Крейчи ҳукумат раисининг ўринбосари ва оғир саноат министри, министр Ф. Власак техника давлат комиссиясининг раиси қилиб тайинландилар. Ф. Пенц кон-руда саноати министри, В. Валеш химия саноати министри, И. Гаек мактаблар ва маданият министри қилиб тайинландилар.

Ҳукуматда бошқа шахсий ўзгаришлар ҳам қилинди.

ПОЛЬША СЕИМИДА

Варшавада Польша Халқ Республикаси сеймининг мажлиси очилди. Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги планлаштириш комиссиясининг раиси Стефан Ендриховский 1966 йилги халқ хўжалиги планининг лойиҳасини, молия министри Ежи Альбрехт давлат бюджети тўғрисидаги қонун лойиҳасини сейм га тақдим қилдилар. Мажлис кун тартибида бошқа бир қанча қонун лойиҳалари ҳам бор.

ИЛҒОР КОЛЛЕКТИВ

Корея Халқ Демократик Республикасидаги энг йирик машинасозлик корхоналаридан бири Роквон машинасозлик заводига «Чхонлима» (Тулпор) корхона деган юксак унвон берилди. «Чхонлима» социализм йўлидан жуда тез олға босиш символидир. Бу заводда экскаваторлар, химия ва металлургия саноати учун ускуналар ва машиналар ишлаб чиқарилади. Завод ишчилари — илғор коллективдир. Улар йил сайин ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар, юзлаб рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилмоқдалар.

47 ДАВЛАТНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯ ЛОЙИҲАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 12 ноябрь. (ТАСС). Кеча 47 мамлакат делегациялари Жанубий Родезиядаги аҳвол тўғрисида дарҳол Бош Ассамблеянинг тўртинчи комитетига (васийлик остидаги ва ўзини идора қилмаётган территориялар билан шуғулланувчи комитетга) резолюция лойиҳаси тақдим этдилар.

Резолюция лойиҳасида Жанубий Родезия ҳукумати ўзбошимчалик билан мустақиллик эълон қилганлиги қораланади, Хавфсизлик кенгашига Жанубий Родезияда вужудга келган аҳволни дарҳол муҳокама қилиш тавсия этилади. Англия ҳукумати Жанубий Родезиядаги исёнга чек қўймоқ учун Бош Ассамблеянинг ва Хавфсизлик кенгашининг аввалги қарорларини бажариши керак, дейилади резолюция лойиҳасида.

Мазкур қарорларда 1961 йилги ирқчилик конституциясини бекор қилиш, ялпи сайлов ҳуқуқи асосида янги конституцион тадбирлар ишлаб чиқмоқ учун таъсис конференциясини чақириш, сиёсий маҳбусларни қамоқдан бўшатиш кўзда тутилган эди. Шу чораларни амалга оширмоқ учун яқинда Бош Ассамблея Англиядан ҳамма воситаларни, шу жумладан қуролли кучларни ишга солишни талаб қилган эди. Социалистик мамлакатларнинг делегациялари номидан сўзга чиққан СССР вакили С. О. Азимов Африка — Осиё мамлакатлари делегацияларининг резолюция лойиҳасини тўла равишда қувватлаб гапирди. Совет Иттифоқи, деди у, мана шундай мушкул пайтда зимбабве халқининг томонини олади. СССР, деди Совет вакили, Смитнинг ирқчилик режимини тан олмайди ва Зимбабведаги тўрт миллионлик африкаликларнинг озодлик ва чинакам мустақиллик учун олиб бораётган курашига ёрдам кўрсатиш ишида Африка давлатлари билан ҳамкорлик қилиб иш олиб боради.

Резолюция лойиҳаси икки овозга (Португалия ва Жанубий Африка Республикаси) қарши 101 овоз билан қабул қилинди. Фақат Франция холис бўлиб қолди. Англия делегацияси овоз беришда қатнашишдан воз кечди.

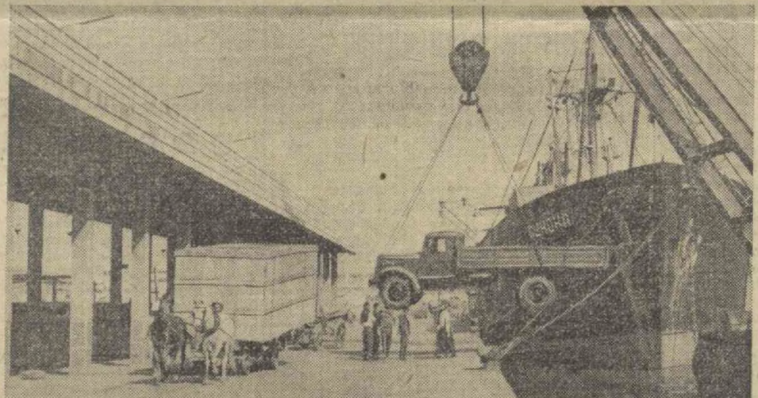

Бирлашган Араб Республикаси. Совет кемаси «Сухона» Александрия портига автомашиналар келтирди.

А. Вилачев фотоси (ТАСС фотохроникаси).

Перу. Мамлакатнинг туб аҳолиси бўлган ҳиндларнинг ҳаётида сўнгги бир неча юз йил ичида ўзгариш жуда камдан-кам юз берган. Бир вақтлар Жанубий Америка территориясида юксак маданиятли давлатни вужудга келтирган қадимги инкларнинг авлодлари ҳозир хароба кулбаларда яшашга мажбур бўлмоқда. Суратда: инкларнинг собиқ пойтахти Куско шаҳри четида ҳиндларнинг кулбалари.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

Францияда сайлов олди кампанияси

ПАРИЖ, 12 ноябрь. (ТАСС). Президент сайловларида сўл кучларнинг номзоди бўлган Франсуа Миттеран қўллаб-қувватланаётганлиги тўғрисида ҳар кун янгидан-янги хабарлар келиб турибди. Монпельедан олинган хабарда айтилишича, Эро Департаментида ўтказилган 80 тадан кўпроқ митингда коммунистлар билан бир қаторда социалистлар ва радикаллар ҳам қатнашган. Митингларнинг қатнашчилари аҳолини Миттеран учун овоз беришга чақирувчи мурожаатлар қабул қилганлар. Компартиянинг, социалистик партиянинг, радикалларнинг умуммеҳнат конфедерациясининг, инсон ҳуқуқлари уюшмасининг маҳаллий ташкилотлари Вишида сўл кучлар томонидан биргалашиб кўрсатилган номзодни ёқлаб, биргаликда кампания ўтказмоқдалар.

Ирқчиларни жиловлаб қўйиш зарур

ЛОНДОН, 12 ноябрь. (ТАСС) Жанубий Родезия ирқчилари томонидан тақиқлаб қўйилган Жанубий Родезия Африка партияларининг вакиллари Жанубий Родезия ўзбошимчалик билан «мустақил» деб эълон қилинганлигини қораладилар. Бу партияларнинг вакиллари ҳозирги вақтда Замбия пойтахти Лусакада турибдилар.

Зимбабве Африка халқи иттифоқининг бош секретари Жорж Ниандоро Жанубий Родезиядаги Африкалик аҳолини ирқчилик хавфини тугатиш учун қўлига қурол олишга чақирди. Рейтер агентлиги мухбирининг Лусакадан хабар беришига кўра, Ниандоро Жанубий Родезиянинг оқ ирқчилар томонидан «мустақил» деб эълон қилиниши «жиноятчиларнинг баёнотидир», деб атади. Бу жиноятчиларни қурол кучи билан жиловлаб қўйиш зарур. Ниандоро Африка бирлиги ташкилоти ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотини Жанубий Родезиянинг африкалик халқига дарҳол ва зарур бўлган ёрдам кўрсатишга чақирди.

ИНДОНЕЗИЯДАГИ АҲВОЛ

ЖАКАРТА, 12 ноябрь. (ТАСС). Президент Сукарнонинг Жакарта районида ҳарбий ҳолатни бекор қилиш тўғрисидаги қарорига қарамай, Индонезия пойтахтида ҳарбий қўмондонликнинг кўрсатма ва чоралари шу вақтгача ўз кучида қолмоқда. Жакарта ҳарбий округининг қўмондони генерал-майор Вирахадикусумо ана шундай деди.

Жакартада чиқадиган газеталар бутун мамлакатда сўл элементлар яна қамоққа олинаётганлигини хабар бермоқдалар. Фақат Семарангнинг ўзида «тозалаш операциялари» вақтида коммунистик партия ва унга яқин бўлган ташкилотларнинг 400 дан ортиқ аъзоси қамоққа олинди.

Марказий Ява губернаторининг ўринбосари Сужоно Атмо уйдан чиқарилмай қўйилди. Шарқий Яванинг турли районларида фақат 2 ноябрдан 6 ноябргача «30 сентябрь ҳаракати»га алоқадорликда шубҳа қилинган 178 киши қамоққа олинди.

АНАТОЛИЙ РЕМ

СПОРТЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Қани айтингчи, футбол ишқибозлари, Анатолий тўпини олдириб қўйиб, «шарманда» бўлганини ҳеч эслай оласизми? Унинг рақиби ўйин даврида чарчаб алмашилса алмашиладики, лекин Рем бирор ўйиндан чиқиб кетмаган. Ҳамма судьялар, футбол шинавандалари Ремнинг ўйинини мақтайдилар:

— Агар ҳар бир команда аъзоси Анатолийдек ўйнаса эди, — дейди улар.

Айниқса, Ремнинг эпчиллиги, оғирлиги, енгил ҳаракати, тактик маҳорати кишини ўзига мафтун қилади. Ундан команда аъзолари ҳам жуда мамнун бўлиб маслаҳатлар сўрайди. Ўйинига тасанно айтиб — Толя биз сендан ўрганишимиз керак деб қўяди улар.

Ремнинг ўйинга жон-жаҳди билан ташланиши, ўз вазифасини ҳалол бажариши ҳаммани ҳам ҳайратда қолдиради.

Анатолий ўйин календарини доим кўз олдига келтириб юради. У ҳамма вақт машқ билан банд. Биргина футбол машқи эмас, енгил атлетика, бокс, волейбол, баскетбол бўйича ҳам машқ қилади. У спорт ўйинларининг кўпчилигидан 1-разрядга эга. Толянинг мана шу спорт турлари бўйича маҳорати футбол ўйинини эгаллашда катта ёрдам берди.

— Қанча қийналиб машқ қилсанг, футбол ўйини пайтида ўзингни шунчалик енгил сезасан. Чунки, футбол ўйини вақтида спортнинг ҳамма турлари бўйича бўлган ҳаракатлар ижро этилади, сакрайсан, югурасан, куч-сарф қиласан.

— Менинг кўзим тўпда бўлади. Тўп қаерда бўлса мен шу ерда бўлишим керак, — дейди спортчи. Башарти дарвозамизга тўп кирса, ўнг қанотдан келиб кирмасин, деб ташвишланаман, шу билан бир вақтда ҳар бир команда аъзомизга қўлимдан келганича ёрдам берсам дейман. Анатолийнинг дам чап қанотда, дам ҳимоячининг ўрнида, марказда, баъзан дарвозабон ролини бажариб қолишига сабаб ҳам мана шу Толянинг дўстларига ёрдам берсам, деган умидидан келиб чиққан ҳаракат экан.

Футбол ишқибозлари, Анатолийнинг дўстлари уни қарчиғайга, жийран отга ўхшатадилар. Гарчи бу ўхшатишлар қўпол бўлса ҳам, лекин тўғри. Унинг икки кўзи тўпда. У бутун гавдаси билан олдинга ташланиб, қандай бўлмасин рақибидаги тўпни олиб қўйишга интилади. У яшиндай тезликда югураётганда қарчиғайга, жийрон отга ўхшайди.

Анатолийнинг яна томошабинларни ҳайратда қолдирадиган ҳаракатларидан бири — у энг қийин вақтда тўп олиш учун (айниқса рақиби оёғи остидаги тўпни олиш учун) у ерга ўтириб олиб, икки оёғи, ёхуд бир оёғи билан тўпни уриб, шеригига оширишида. Мана шу вақтда томошабинлар — яшавор Толя, — деб юборадилар.

«Политотдел» колхозида туғилиб шу ердаги ўн йиллик мактабни битирган, футболни ўзига касб қилиб олган ва эндиликда «Политотдел» командасида ўйнаётган Анатолий Рем билан биргина команда аъзолари эмас, «Политотдел» колхозчилари, Болта қишлоғининг ёш-у қариси, футбол шинавандалари фахрланадилар.

Р. ИСҲОҚОВ.

ОБ-ҲАВО

Сўнгги икки кун ичида республиканинг ҳамма районларида булут кам бўлиб, ҳаво қуруқ келади. Жануб ва шарқ томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Айрим жойларда шамол кучайиб, унинг тезлиги секундига 15-20 метргача боради.

Ҳарорат кўтарилади, кечаси 5-10, жануб томонда 13 даражагача, кундузи 16-21, жануб томонда 25 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда булут кам бўлиб, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 3-5, кундузи 18-20 даража иссиқ бўлади.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар партия комитети марксизм-ленинизм университетининг биринчи машғулоти шу йилнинг 16 ноябрида Ўзбекистон КП Марказий Комитети Мажлислар залида соат 16 да бошланади.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ ПРОПАГАНДА ВА АГИТАЦИЯ БЎЛИМИ.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ФРАНКФУРТДА ТУҒИЛГАН БИРИНЧИ ГОРИЛЛА

1965 йил 22 июнда Франкфурдаги ҳайвонот боғида биринчи горилла туғилди. Шу пайтгача дунёдаги бирор-бир ҳайвонот боғида горилла туғилмаган эди. Бу нодир ҳайвонни сақлаш жуда қийин бўлди. Чунки, онаси унга сут эмизмади.

Ҳайвонот боғида туққан Макула исмли бу горилланинг «таржимаи ҳоли» ҳам жуда қизиқ. У Гвениядан келтирилган. Франкфурт ҳайвонот боғига олиб келишганда унинг жони чиқай деб турган эди. Боғ директори, профессор Гржимека оиласи уни жуда эҳтиётлик билан парвариш қилди. Макула Абраҳам исмли нар горилла билан бир хонада сақланди. Шундай қилиб дунёда биринчи марта ҳайвонот боғида горилладан бола олишга муяссар бўлинди.

Бу пайтгача АҚШ ва Базели (Швецария)даги икки боғдагина горилла бор эди. Франкфурт ҳайвонот боғи горилла урчитиладиган бирдан-бир жой ҳисобланади.

ЛАЙЛАКЛАР ТЎДАСИ

Қадим замонлардан буён лайлаклар инсоннинг йўлдоши ҳисобланиб келинади. Аҳоли яшайдиган жойларда баланд дарахтлар бўлмаса, лайлаклар уй-жойларга, қурилишлар устига ҳам ин қураверади. Кишилар уни ҳар хил хавф-хатарлардан асрайдилар.

Бу қуш тўғрисида халқ орасида ҳар хил ривоятлар тўқилган. Белоруслар, лайлак бахт келтиради, дейишса, украинлар лайлакнинг уясини бузса — ёнғин бўлади, дейдилар. Литваликлар эса лайлак ин қурган хонадонда фарзанд туғилади, дейдилар.

Лайлаклар ҳар хил зарарли ҳашаротларни қириб, деҳқонларимизга ҳам фойда келтиради. Бресть областининг ўтлоқларида лайлаклар қўй ва эчкилар билан бирга юради. Чунки, лайлак ейдиган судралувчилар баланд ўсган ўтларнинг орасида яшириниб ётади. Қўй-эчкилар боқилганда судралувчилар ўт орасидан қочиб чиқади. Шунда лайлаклар ўз «ўлжа»ларини осонликча тутиб олишади.

Оқ лайлаклар Брестдаги қушлар орасида биринчи бўлиб иссиқ юртларга учиб кетишади. Ўтган йили лайлаклар иссиқ юртларга учиб кетишдан олдин Беловеж ўтлоғида тўпланишди. Сўнг катта тўда бўлиб ҳавога кўтарилишди. Бу ажойиб қушларда ҳам инсондагидек бир-бирини «кутиш» одати борга ўхшайди.

«Природа» журналидан.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

14 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт. 6.45—Гимнастика (ўзб.). 7.30 — Эшиттиришлар программаси. 7.40 — Ота-оналар учун (ўзб.). 8.25 — Қўшиқлар.

9.15—«Совет Ўзбекистони». 9.23 —«Правда Востока». 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетасининг обзори.

9.30 — Чолғу уйлари. 10.30 — Шарқ халқлари куйлари. 11.10 — Янги фильмлар (рус.). 11.25 — Қўшиқлар. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Чорвадорлар учун концерт. 13.30 — Эстрада концерти. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.). 15.20 — Севимли ёзувчилар (ўзб.). 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — Адабий эшиттириш (қоз.). 19.20 — Концерт. 20.00 — Музикали салом. 21.20 — Оқшом тароналари. 22.00 — Дунё харитаси олдида (ўзб.). 22.10 — Концерт. 22.50 — Эртаги кун эшиттиришлари. 23.10 — Концерт.

15 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт. 6.45 — Гимнастика (ўзб.). 7.35 — Эшиттиришлар программаси. 8.25 — Концерт. 9.15 — Юрак касалликлари (ўзб.).

9.30 — Арфа учун пьесалар. 9.50 — Халқаро темада (тож.). 10.10 — Патетик концерт. 10.30— Камер асарлар. 11.10 — Партия маорифида янги ўқув йили олдидан. 12.15—«Коммунист Узбекистана» ва «Партия турмуши» журналлари (рус.). 13.00 — Чорвадорлар учун (ўзб.). 13.40 — Концерт. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.). 16.00 — «Правда» газетасининг обзори (ўзб.). 16.15 — Концерт. 17.00—«Юность Узбекистана» радиостанцияси. 18.10 — Қўшиқлар. 18.30 — Халк талантлари концерти. 19.20 — Концерт. 20.00 — Қирғиз радиоси эшиттириши (ўзб.). 20.10 — Камер куйлар. 20.45 — Янгиликка кенг йўл (ўзб.). 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.). 22.00 — Халқаро темада (ўзб.). 22.10 — Қўшиқлар. 22.40 — Адабий эшиттириш (ўзб.). 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари. 23.20 — Тўй қўшиқлари.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

14 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 **Инглиз тили** (мактабгача ёшдаги болалар учун). 12.20 — **Мактаб ҳаёти янгиликлари.** 13.00 — **Оиласиз** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 14.40—Х. Пўлатов **Янги меҳмон,** (мактаб ўқувчилари учун телепостановка).

Рус тилида: 17.00—**Мультфильм** (болалар учун). 17.25 — **Телевизион янгиликлар,** 17.40 — **Реклама ва эълонлар,** 17.45 — **Эстрада концерти.** 18.45 — **Партия маорифида янги ўқув йили.**

Ўзбек тилида: 19.05 — **Телевизион янгиликлар,** 19.20 — **Концерт.**

Рус тилида: 20.00 — **Уртоқ такси, Ойиси ва икки текинхўр** (катталар учун кинофильмлар). 20.30 —**Новости дня** киножурнали ва **Бўлинган учиш** номли бадиий фильм.

22.00 — **Эшиттиришлар программаси.**

22.05 — **Концерт** (ўзбек халқ куйларидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА.

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

15 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Ленин мактаби пропагандистлари,** 18.35 — Концерт (пропагандистлар талабига мувофиқ). 19.05 — **Қаҳрамон чекистлар,** 19.25 — **Душман гирдоби** (чекистлар ҳақидаги фильмлар фестивали).

21.05 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар,** 21.25 — **Ер юлдузлари** (телефильм). 21.55 — М. Исмоилий. **Фарғона тонг отгунча** (телетеатр).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/XI да кундуз **Семурғ,** кечқурун **Травиата,** 15/XI да **Концерт.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/XI да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/XI да **Нодира,** 15/XI да **Ўғил уйлантириш.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 14/XI кеч соат 7 яримда **Концерт.** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров,** солистлардан **М. Мўминова, Р. Мўминова, С. Шукурова** ва бошқалар қатнашади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

Улар ўтмайди — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 1 ярим ва кеч 8 яримда).

Бизнинг уй — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (2-залда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20, кеч 6-40 ва 8-20 минутда), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6-15 минутгача), «ИСКРА» (эрталаб 9 яримдан кундуз 12-20 минутгача).

Сеҳрли халат — «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва 11-45 минутда).

Осиё устида бўрон — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 ва кеч 9-40 минутда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч 10-10 минутда).

Мафтунингман (эрталаб соат 10 да), **Минг қиёфага кирган киши** (кундуз ва кечқурун), **Вижеванолик ўқитувчи** (кеч 8 ва 10 да) — «ЧАЙКА».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

15, 16 ноябрда

«Пахтакор» (Тошкент) — «Нефтяник» (Боку) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

15/XI кундуз соат 4-15 минутда Чирчиқ шаҳрида дублёр составлар. 16/XI кеч соат 6 яримда Тошкент шаҳрида асосий составлар ўйнайди.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

15 ноябрь кеч соат 7 яримда

Музика маданияти университети

шаҳар студентлари учун 5-абонемент бўйича

«УЗБЕКИСТОН КОМПОЗИТОРЛАРИ АСАРЛАРИ»

деган темада

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор-музикашунос **Тавур Жумаев.**

Концертда: Ўзбек давлат филармониясининг торли квартети, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Дилором Шерова, Баҳром Мавлонов,** солистлардан **Азиза Саидхўжаева, Долорес Жаҳонгирова, Сора Шукурова, Раҳим Бунигар, Мараим Жалилов, Николай Букинлар** қатнашади.

Концертмейстер — **Станислав Савари.**

Абонементлардан ташқари билетлар кундуз соат 2 дан Эстрада театри кассасида сотилади.

ГАЗЕТАЛАРГА

1966 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТАДИ:

Совет Ўзбекистони,
Правда Востока,
Ҳақиқати Ўзбекистон,
Ленин байроғи,
Тошкент ҳақиқати,
Ташкентская правда,
Ўзбекистон маданияти.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРЛАШГАН НАШРИЁТИ.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ

15 ноябрдан 21 ноябргача Совет разведкачи чекистларига бағишланган

КИНОФЕСТИВАЛЬ

ЎТКАЗАДИ.

Фестиваль кунлари Тошкент шаҳар кинотеатрларида:

ЭНДИ СИЗНИ НИМА ДЕБ АТАШ КЕРАК?

номли янги бадиий фильм,

шунингдек

«ЧК ходими», «Давлат жиноятчиси», «Туманда отилган ўқ», «Ўн учлар», «Кимсиз, доктор Зорге?», «Тисса устида», «Қора бизнес» ва бошқа фильмлар

КЎРСАТИЛАДИ.

Доғистон кўчаси, 57-уй, 5-квартирада турувчи **Юрий Владимирович Соколов**нинг Шивли посёлкаси, 86-уйда турувчи Галина Петровна Соколовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Инженер кўчаси, 6-уй, 14-квартирада турувчи **Эрнст Соломонович Китаин**нинг Карл Маркс кўчаси, 40-уй, 4-квартирада турувчи Лариса Григорьевна Китаинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари—27283. Партия турмуши—33469, 27221, Марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ 267. ИНДЕКС 64543. Р. 02422